Ազգ
Azg armenian daily
10 ՅՈՒԼԻՍ 2002 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 127 (2572)

Կիրովոգրադի մարզում երեք հայ է սպանվել եւ հինգը վիրավորվել փոխհրաձգությունից

ԿԻԵՎ, 9 ՅՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երեք հայ սպանվել եւ հինգը վիրավորվել են այսօր Կիրովոգրադի մարզի ավտոճանապարհին մարդկանց երկու խմբերի միջեւ տեղի ունեցած փոխհրաձգության հետեւանքով: Այդ մասին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել են Ուկրաինայի ներքգործնախարարությունում:

Հրազենային վերքերով հիվանդանոց է փոխադրվել 8 մարդ, բոլորն էլ Ուկրաինայում մշտապես բնակվող եւ ավտոճանապարհների շինարարության մեջ աշխատող հայեր: Տուժածներից երեքը մահացել են հիվանդանոցում: Փոխհրաձգության մասնակիցներից մեկը ձերբակալված է: Հանցագործության դրդապատճառները պարզվում են:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԱՅՑ

Հայաստանը ամենայն լրջությամբ է վերաբերվում պարտավորություններին

Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղար Վալտեր Շվիմերը Երեւանում

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը երեկ ընդունել է աշխատանքային այցով Երեւանում գտնվող Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղար Վալտեր Շվիմերի գլխավորած պատվիրակությանը, տեղեկացնում է ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակը:

Հանդիպման մասնակիցները քննարկել են Եվրախորհրդի առջեւ Հայաստանի ստանձնած պարտավորությունների կատարման ընթացքը, մասնավորապես անդրադարձել են մահապատժի վերացման խնդրին, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման գործընթացին, տարածաշրջանային համագործակցության հնարավորություններին:

Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքով, Հայաստանն ամենայն լրջությամբ է վերաբերվում ստանձնած պարտավորություններին եւ վճռական է դրանք իրագործելու հարցում: «Մենք մեր ընտրությունը կատարել ենք եւ դա այլեւս անշրջելի է,»,- ընդգծել է նա:

Հանրապետության նախագահը ներկայացրել է ԼՂ հակամարտության կարգավորման վերջին զարգացումները եւ գնահատել է գործընթացի ներկա վիճակը: Նախագահ Քոչարյանը վերահաստատել է հակամարտությունը խաղաղ միջոցներով լուծելու հայկական կողմի վճռականությունը: Տարածաշրջանային համագործակցությունը դիտելով կողմերի միջեւ փոխվստահության ծավալման համար կարեւոր քայլ, Ռոբերտ Քոչարյանն ասել է, որ Հայաստանը բազմիցս արտահայտվել է այդ գաղափարի օգտին առաջ քաշելով «համագործակցության ճանապարհով հակամարտության կարգավորում» բանաձեւը, ինչը, սակայն, մշտապես մերժվել է Ադրբեջանի կողմից:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

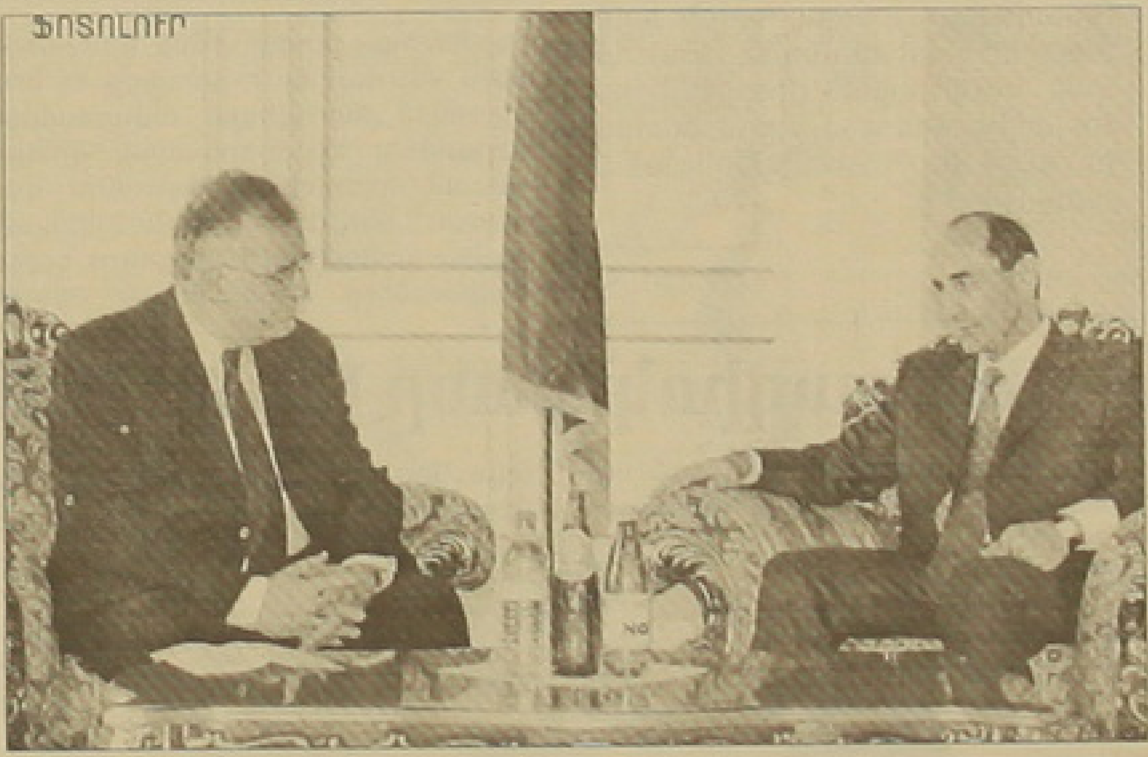

Վալտեր Շվիմերը նույն օրը հանդիպել է ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանին եւ Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսին:

Մայր աթոռի մամլո դիվանը տեղեկացնում է, որ Վեհափառ հայրապետի եւ Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղարի զրույցում մասնավորապես անդրադարձ է եղել Հայաստանում գործող խղճի ազատության եւ կրոնական կազմակերպությունների մասին օրենքին: Կաթողիկոսը նշել է, որ Եվրոպայի խորհրդի պահանջները սխալ ընկալում ու մեկնաբանություն են ունենում եւ հաճախ դժվարություններ հարուցում Հայ առաքելական եկեղեցու ազատ գործունեության համար:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Նոր հրաժարականներ եւ նշանակումներ կառավարությունում

Երեկ վերջին պահին տեղեկացանք, որ նախորդ օրը փոխվարչապետ Հյուսամեթդին Օզքանի եւ 3 նախարարների հրաժարականին երեկ հաջորդել են նոր հրաժարականներ` առավել դժվարացնելով 78-ամյա վատառողջ վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի գլխավորած կառավարության գործունեությունը: Մեր ձեռքի տակ եղած վերջին տվյալներով, զբաղեցրած պաշտոնից եւ Էջեւիթի Ձախ ժողովրդավարական կուսակցության անդամակցությունից հրաժարվողների թիվը 22-ից բարձրացել է 32-ի, իսկ կառավարության անդամությունից հրաժարվողների թիվը հասել է 5-ի: Հրաժարվողների մեջ են մեկ պետնախարար եւ ազգային կրթության նախարար Մեթին Բոստանջըօղլուն: Այսպիսով Էջեւիթի կուսակցության պատգամավորների թիվը Մեջլիսում իջել է 96-ի: Մյուս կողմից, վարչապետը կառավարության հրաժարյալ անդամների փոխարեն նորերին է նշանակել. փոխվարչապետ Օզքանի պաշտոնը վստահվել է Շյուքրու Գյուրելին: Հանրապետության նախագահը անմիջապես հաստատել է այդ նշանակումները: (Այլ մանրամասնություններ` 5-րդ էջում):

Թուրքմենբաշի նավահանգստում պայթել է ադրբեջանական հեղուկանավ

ԱՇԳԱԲԱԴ, 9 ՅՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երկուշաբթի առավոտյան Թուրքմենբաշի նավահանգստում Կասպյան ծովային նավագնացությանը պատկանող «Գեներալ Շիխլինսկի» ադրբեջանական հեղուկանավում տեղի է ունեցել պայթյուն: Ինչպես Բաքվի «Էխո» թերթին հայտնել են իրազեկ աղբյուրները թուրքմենական նավահանգստից, պայթյունից անձնակազմի 6 անդամներ տեղում զոհվել են: «Պայթյունը տեղի է ունեցել, երբ հեղուկանավի կաթսան, որը գտնվում էր Թուրքմենբաշիի Ուֆրինյան նավթային բազայում լցարկման համար, գրեթե կիսով չափ լցված է եղել: Պայթյունից հետո անձնակազմի 3 անդամներ թեթեւ վերքերով ուղարկվել են Թուրքմենբաշիի վնասվածքաբանական հիվանդանոց, մնացած վեցը տեղում վառվել են»,- հաղորդում է աղբյուրը: Ըստ աղբյուրի, նավաստիները «այնպես են վառվել, որ նրանց աճյունները անհնար է եղել փնտրել-գտնել, հենց այդ պատճառով, պաշտոնական վարկածի համաձայն, այդ մարդիկ առայժմ համարվում են անհետ կորածներ»: Չհաստատված տվյալներով, հնարավոր է, զոհվածների թվում են նավապետը եւ երրորդ մեխանիկը: Պայթյունի պատճառները ճշտվում են:

Ջորջ Բուշ. «Չկա կապիտալիզմ առանց խղճմտանքի»

Վերջին իրարահաջորդ սկանդալներից հետո ներդնողների եւ փաժնետերերի վստահությունն ամերիկյան շուկայի նկատմամբ վերականգնելու մտահոգությամբ երեկ Մ. Նահանգների նախագահ Ջորջ Բուշը կեսժամանոց ելույթ ունեցավ Նյու Յորքի հանրահայտ Ուոլ Սթրիթի հյուրանոցներից մեկում, իր ճառի բնաբան ընտրելով. «Չկա կապիտալիզմ առանց խղճմտանքի» խոսքը: Պնդելով հանդերձ, որ ամերիկյան շուկան մնում է ուժեղ եւ ամուր, Ջորջ Բուշը չխնայեց բառերը խարդախներին դատապարտելու եւ Կոնգրեսից պահանջեց հավելյալ խիստ օրենսդրություն նրանց պատժելու համար: Նախագահը հասկապես խստացված պատիժներ պահանջեց մեծ ընկերությունների գործադիր տնօրեններին եւ բաժնետերերին խորհուրդ տվող ընկերությունների նկատմամբ, եթե վերջիններս խարդախությամբ սխալ պատկերացում փորձեն տալ իրենց հաշվապահական գործերի եւ եկամուտների մասին, ինչպես պատահեց Enron, Worldcom, Xerox եւ Merck ընկերությունների պարագայում: Նա անընդունելի համարեց այն գործադիր տնօրենների վարմունքը, որոնց ընկերությունները սնանկացման եզրին են, սակայն իրենք շարունակում են նյութապես բարգավաճել: (Ականջը կանչի մեր երկրի գործադիրների):

Բարսելոնում ցուցարարները խանգարեցին ԱՄՆ-ի առողջապահության նախարարի ելույթը

Բարսելոնում (Իսպանիա), որտեղ օրերս միջազգային համագումար է տեղի ունենում` նվիրված ՁԻԱՀ հիվանդության տարածմանը, երեկ ելույթ էր ունենալու Մ. Նահանգների առողջապահության նախարար Թոմ Թոմսոնը: Սակայն հազիվ էր ամբիոնին մոտեցել, դահլիճում ներկաներից շատերը, ցուցարարական սուլոցներով ու պաստառներով չթողեցին ամերիկյան պաշտոնյային իր խոսքն արտասանել: Նրանք բողոքում էին այն փաստի համար, որ աշխարհում ՁԻԱՀ-ի տարածման դեմ եւ վարակակիրների բուժման համար Մ. Նահանգների կառավարությունը չնչին միջոցներ է միայն տրամադրում:

Գուլիեւ. Փարիզյան սկզբունքներ չկան

ԲԱՔՈՒ, 9 ՅՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Այսօր կրկին մնում եմ իմ կարծիքին. փարիզյան սկզբունքներ գոյություն չունեն»,- «Էմ Փի Էյ»-ին հայտարարել է Ադրբեջանի ԱԳՆ ղեկավար Վիլայաթ Գուլիեւը: Փարիզում, հայտարարել է Գուլիեւը, նախագահները պարզապես մտքեր են փոխանակել հակամարտության կարգավորման վերաբերյալ, ինչպես որ դա կատարվել էր Մոսկվայի, Ժնեւի բանակցություններում: Սկզբունքների մասին կարելի է խոսել, երբ կան կոնկրետ որոշումներ: Փարիզում այդպիսի որոշումներ չեն ընդունվել: Անդրադառնալով տարածքների փոխանակման մասին բանակցություններին նախարարը չի բացառել, որ այդ տարբերակը կարող է լինել հնարավորներից մեկը: «Տարածքների փոխանակման հարցը սահմանադրական որոշում է, այլ ոչ թե մեկ անձի կամքը: Մինսկի խմբի համանախագահների այցը տարածաշրջան ծրագրվում է սեպտեմբերին, նոր առաջարկություններ սպասելու հարկ չկա»,- եզրակացրել է նա:

«Ալ Ղաիդան» հիմնավորվո՞ւմ է Բաքվում

ԲԱՔՈՒ, 8 ՅՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ, ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ: Ադրբեջանի հատուկ ծառայությունները հերքել են այն պնդումները, թե «Ալ-Ղաիդա» ահաբեկչական ցանցը կենտրոնակայան է հիմնել Բաքվում: Հուլիսի 5-ին «Վաշինգտոն փոսթ» գործակալությունը հաղորդել էր, որ «Ալ Ղաիդան» որոշել է իր կենտրոնակայանը Աֆղանստանից տեղափոխել Բաքու: Ադրբեջանի անվտանգության նախարարության մամլո ծառայության ղեկավար Քուրբանովը անհեթեթ է համարել լուրերը, թե իր երկիրը կարող է թույլ տալ ահաբեկիչներին ապաստանել Ադրբեջանում:

ԲԱՔՈՒ

Վաֆա Գուլուզադեն առաջարկում է դադարեցնել ղարաբաղյան բանակցությունները

Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի նախկին խորհրդական, այժմ քաղաքական վերլուծաբան Վաֆա Գուլուզադեն, մեկնաբանելով ադրբեջանական մամուլի հաղորդագրությունները, թե Հայաստանը ծրագրել է բացահայտել «փարիզյան սկզբունքները», Բաքվում լույս տեսնող «Ենի Մուսավաթ» թերթի հուլիսի 6-ի համարում ասում է. «Ոչ ոք չի փորձի խռովություն կազմակերպել, անգամ եթե, ըստ այդ սկզբունքների, Ադրբեջանի կեսը տրվի Հայաստանին, քանի որ երկրի բնակչությունն անտարբեր է: Մարդիկ չեն մտածում իրենց երկրի հողերի քաղաքական ապագայի մասին: Նրանք մտահոգված են մի կտոր հաց հայթայթելով եւ այլ բան չեն ուզում լսել»: Սակայն, ըստ Գուլուզադեի, այս անտարբերությունն անցողիկ է եւ ժամանակավոր. «Հողերն ազատագրվելու են. Հայաստանը ստիպված է լինելու Ադրբեջանին վերադարձնել վերջին թիզը: Այլապես այս տարածաշրջանում հայերի ներկայությունը հարցականի տակ է»:

Գուլուզադեն Հայաստանի ներկա իշխանություններին որակել է «քրեածին», իսկ «Ռոբերտ Քոչարյանին անհրաժեշտ է ձերբակալել եւ ուղարկել Հաագայի դատարան կամ Ադրբեջան»: «Մենք պետք է բանակցություններ վարենք, երբ Հայաստանում լինի նորմալ վարչախումբ», ասում է Գուլուզադեն, չնշելով, թե հատկապես Հայաստանի ո՞ր նախագահի ընտրության դեպքում պետք է Բաքուն ԼՂ հակամարտության կարգավորման հարցով բանակցի Երեւանի իշխանությունների հետ:

Գուլուզադեին լրացնում է Բաքվի «Զերկալո» օրաթերթը հուլիսի 9-ի առաջնորդող հոդվածում գրելով, որ ղարաբաղյան կարգավորման Ադրբեջանի համար ընդունելի տարբերակը «փուլայինն» է, ավելի կոնկրետ այն տարբերակը, որը 1997 թ. սեպտեմբերին առաջարկվել էր եւ որն ընդունելի էր նաեւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի վարչախմբի համար: Ադրբեջանի արտգործնախարար Լ. Գուլիեւը տարբեր առիթներով, այդ թվում 2001 թ. փետրվարի 23-ին ղարաբաղյան հարցով Միլլի մեջլիսում լսումների ժամանակ ընդգծել է, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի առաջարկներից Բաքվի համար միակ ընդունելին 1997 թ. «փուլային» տարբերակն է: Հիշեցնենք ըստ «փուլային» տարբերակի, նախ ղարաբաղյան ուժերը հեռանում են վերահսկվող վեց շրջաններից, հետո քննության է դրվում ԼՂ ապագա կարգավիճակը: Ավելի հստակ վեց շրջաններ վերադարձնելու դիմաց Բաքուն համաձայնում է բանակցել ԼՂ ապագա կարգավիճակի շուրջ:

Թ. Տ.

TURKISH DAILY NEWS

Սփյուռքը եւ «Ղարաբաղի կուսակցությունը» «առեւանգել են» Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ Ժիրայր Լիպարիտյանի նկատմամբ համակրանքը Թուրքիայում անփոփոխ է

Անկարայի եվրասիական ռազմավարական ուսումնասիրությունների կենտրոնին կից «Հայկական հետազոտությունների ինստիտուտի» տնօրեն Քամեր Քասիմը «Թըրքիշ դեյլի նյուս» օրաթերթի հուլիսի 5-ի համարում ընդարձակ վերլուծականով անդրադարձել է Հայաստանի առաջին եւ ներկա նախագահների արտաքին քաղաքականությանը, մասնավորապես կենտրոնանալով ԼՂ խնդրի կարգավորման եւ հայ-թուրք հարաբերությունների վրա:

«Տեր-Պետրոսյանը եւ նրա ավագ խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանը, որը Հայաստանի նախկին նախագահի արտաքին քաղաքականության գլխավոր ճարտարապետն էր, փորձում էին հետեւել իրատեսական եւ բազմատարածական արտաքին քաղաքականության: Այդուհանդերձ, սփյուռքի եւ սփյուռքյան կուսակցությունների ճնշման պայմաններում Տեր-Պետրոսյանը չկարողացավ հասնել իր արտաքին քաղաքական նպատակներին: Նա ի վիճակի չեղավ նվազեցնել Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից, քանզի դրան հասնելու համար Տեր-Պետրոսյանն առաջին հերթին պետք է բարելավեր Հայաստանի հարաբերությունները հարեւանների հետ, կարգավորեր ԼՂ խնդիրը», գրում է Քասիմը:

«Եթե Տեր-Պետրոսյանն անհրաժեշտ քայլեր ձեռնարկեր ԼՂ խնդրի կարգավորման ուղղությամբ, նա ի վիճակի կլիներ նվազեցնել սփյուռքի ազդեցությունը: Տեր-Պետրոսյանին քննադատելու ընթացքում, որը ղեկավարվում էր սփյուռքի կողմից, նախկին նախագահի աջակիցները չունեցան նրան պաշտպանելու «զենքեր»: Մինչ նրան սփյուռքը մեղադրում էր դիկտատոր լինելու մեջ, Տեր-Պետրոսյանը կարող էր ներկայանալ որպես խաղաղության մարդ: Այդուհանդերձ, Տեր-Պետրոսյանը ԼՂ խնդրի կարգավորման ուղղությամբ ձեռնամուխ չեղավ անհրաժեշտ քայլերի... Քոչարյանի ընտրությունը նշանակեց, որ սփյուռքը եւ «Ղարաբաղի կուսակցությունը» (այս արտահայտությունն օգտագործում է Ժիրայր Լիպարիտյանը) «առեւանգեցին» Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը», կարծիք է հայտնում թուրք պրոֆեսորը:

Անշուշտ, թուրքական մամուլը քննադատում է նաեւ Հայաստանի առաջին նախագահին, նրա ավագ խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանին: Բայց այն պատճառով, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը հրաժարական տվեց:

Ռ. Տ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿ

Ռազմական ինստիտուտի շրջանավարտներին շնորհվեցին սկզբնական զինվորական կոչումներ

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արդեն հինգերորդ տարին է, ինչ հայկական բանակի սպայական անձնակազմի շարքերը համալրվում են Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտի որակյալ շրջանավարտներով: Այսօր ռազմական ինստիտուտի շուրջ 190 կուրսանտների, ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանի հրամանով եւ նրա ձեռամբ, շնորհվեցին ավարտական դիպլոմներ եւ սկզբնական զինվորական (սպայական) կոչումներ: Նախարարի մեկ այլ հրամանով մեկամսյա արձակուրդից հետո բոլոր շրջանավարտները զինվորական ծառայության են անցնելու բանակային զորամասերում:

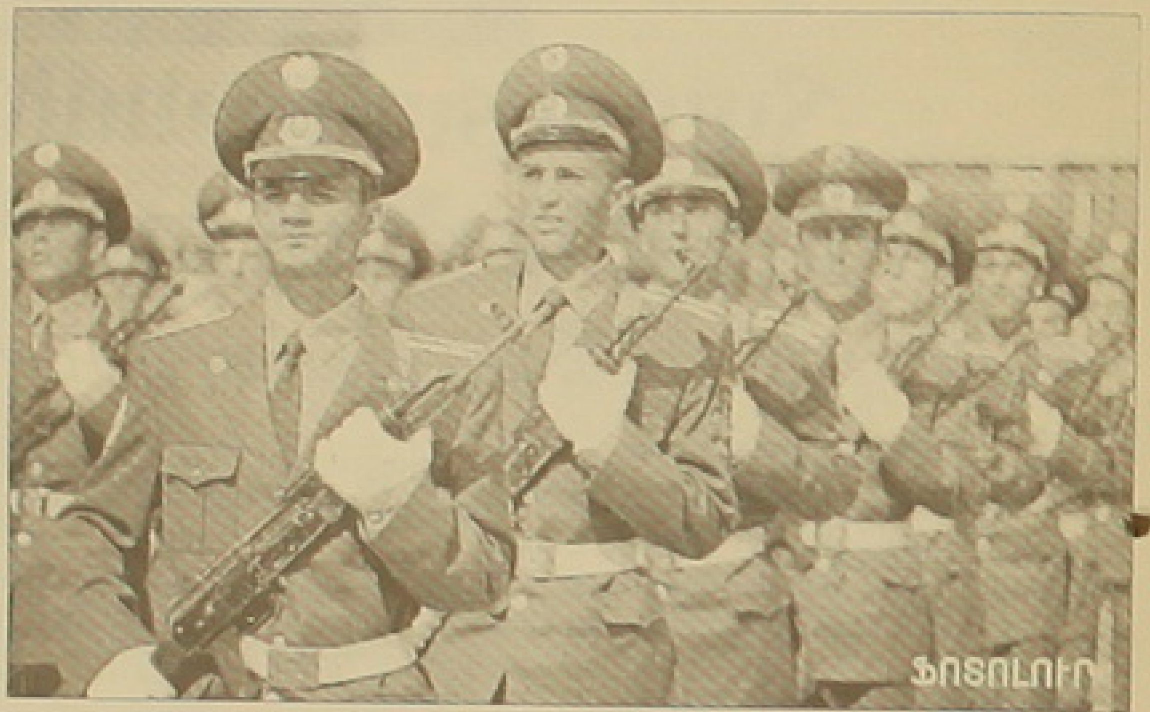

Լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ պաշտպանության նախարարը նշեց, որ ցանկացած պարագայում կայուն եւ հաստատուն բանակի գոյությունը պայմանավորված է այն հանգամանքով, թե որքանով է կայուն եւ հաստատուն վերջինիս «ողնաշարը»՝ սպայական կազմը: Այս առումով նա հույս հայտնեց, որ Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտի ներկայիս շրջանավարտները արժանապատվորեն եւ մեծ նվիրումով կկատարեն սպայի իրենց պարտականությունները:

ՀՀ նախագահի պաշտոնի Մոսկվայի եւ Վաշինգտոնի թեկնածուները ըստ Բաքվի թերթի

Բաքվում լույս տեսնող ընդդիմադիր «Հյուրիեթ» թերթը հուլիսի 5-ի համարում գրում է, որ Ռուսաստանը եւ ԱՄՆ-ը կպաշտպանեն իրենց ընտրյալ թեկնածուներին 2002 թ. Հայաստանի նախագահական ընտրություններում: Մոսկվայի թեկնածուն, ըստ «Հյուրիեթի», քաղաքական գիտությունների դոկտոր, Վլադիմիր Պուտինի խորհրդական Արամ Կարապետյանն է, Վաշինգտոնինը՝ «ազդեցիկ կապիտալիստ Ստեփան Դեմիրճյանը»:

«Հյուրիեթը» չի կանխատեսում, թե ում կպաշտպանեն Թուրքիան եւ Ադրբեջանը: Մինչդեռ, դատելով ադրբեջանական եւ թուրքական մամուլի հրապարակումներից, Անկարայում եւ Բաքվում կան հույսեր, որ Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը կմասնակցի առաջիկա ընտրություններին: Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի քաղաքական շրջանակներում այն կարծիքն է գերիշխում, թե Տեր-Պետրոսյանն ի վիճակի է կարգավորել ղարաբաղյան հակամարտությունը:

BBC ռադիոկայանը FM-106,5 մետրային ալիքով

Երեկ ժուռնալիստների միության նախագահը հյուրընկալել էր Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Թիմոթի Ջոնսին եւ քաղաքական հարցերով ու մամուլի գծով երրորդ քարտուղար Սառա Մըրեյին: Աստղիկ Գեւորգյանը ներկայացնելով հյուրերին, հույս հայտնեց, որ «այսուհետեւ բոլոր հանդիպումները կնպաստեն տեղեկատվության փոխանակմանը, որն անչափ կարեւոր է ժողովրդավարական բոլոր երկրների համար»: Դեսպանը լրագրողներին տեղեկացրեց, որ այսուհետեւ ռադիո «Իմպուլսի» եթերով՝ FM-106,5, կսկսվի BBC ռադիոկայանի 30 րոպեանոց ռուսերեն հեռարձակումն ամեն օր, առավոտյան ժամը 9:00-ին: BBC-ն իր հիմնական ֆինանսավորումը ստանում է Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարարությունից: Ըստ դեսպանի, «այս համագործակցությունը մենք համարում ենք կարեւոր միջոց, որի շնորհիվ հնարավոր կլինի տարածել համաշխարհային ինֆորմացիան, դա է ռադիոյի նպատակն ի սկզբանե»: «Իմպուլս» ռադիոկայանի պրոդյուսեր Գարիկ Խումարյանը տեղեկացրեց, որ առայժմ համագործակցության պայմանագիրը կնքված է մեկ տարի ժամկետով: Մեկ ամիս փորձնական եթերից հետո, արդեն վաղվանից, հնարավոր կլինի լսել «Առավոտ կանուխ» խորագրով BBC ռադիոյի եթերը:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Առանց «ֆորս մաժորների»

Զրույց քաղաքապետարանի աշխատակազմի ղեկավարի հետ

Քաղաքապետարանի աշխատակազմի ղեկավար Սուրեն Կոշեցյանի հետ ներկայացվող հարցազրույցը հպանցիկ անդրադարձ է մայրաքաղաքի վերջին իրադարձություններին՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններին քաղաքապետարանի մասնակցությանը... եւ ոչ միայն:

– Պրն Կոշեցյան, մայրաքաղաքի երեք համայնքներում անցկացված տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններից հետո կարծես «ցնցող բացահայտումներ» չեղան: Ինչպե՞ս հաջողվեց շրջանցել «ֆորս մաժորները»:

– Պարզապես լավ նախապատրաստվեցինք. ընտրացուցակները կազմվեցին ՀՀ ՆԳՆ անձնագրային բաժանմունքների, ԲՇՏ-ների եւ համատիրությունների հետ: Աշխատեցինք նաեւ արդարադատության նախարարության քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման վարչության (ՔԱԳՍ) եւ զինկոմիսարիատների հետ:

Այս ամենի արդյունքում մեզ հաջողվեց ընտրացուցակներում անճշտությունները հասցնել նվազագույնի:

– Բողոքներ չգրանցվեցի՞ն:

– Մարզային ընտրական հանձնաժողովից արդեն ստացել ենք որոշումներն այն մասին, որ ընտրությունների արդյունքում մայրաքաղաքի Մալաթիա-Սեբաստիա, Նոր-Մարաշ, Դավթաշեն համայնքների թաղապետները վերընտրվել են:

– Իսկ ինչպիսի՞ն էր ժողովրդի մասնակցությունը ընտրություններին:

– Զերծ մնալով գնահատականներից, ներկայացնեմ միայն թվերը:

Մալաթիա-Սեբաստիայում 87501 ընտրողներից ընտրատեղամասերում քվեարկել է 21300 մարդ: Նոր-Մարաշ համայնքում ընտրություններին 8609 հոգուց մասնակցել է 3550-ը, Դավթաշենում՝ 10000 ընտրող 25619-ից:

– Պրն Կոշեցյան, տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների նախօրյակին պաշտոնական այցով Երեւան ժամանեց Ֆրանսիայի պատվիրակությունը՝ Լիոնի քաղաքապետ Ժերար Կոլոմբի ղեկավարությամբ: Ի՞նչ ակնկալիքներ ունենք երեւանցիներս Երեւան-Լիոն քույր-քաղաքների բարեկամությունից:

– Լիոնի հետ Երեւանի քաղաքապետարանի սերտ բարեկամությունը բոլորեց իր տասնամյակը: Երեւանը բարեկամական կապեր է հաստատել նաեւ Փարիզի եւ Մարսելի հետ: Մասնավորապես Ֆրանսիայի Լիոն քաղաքի հետ մեր կապերը կրթության, առողջապահության, տրանսպորտի ուղղություններով պետք է զարգանան: Հյուրերն իրենց հետ բերել էին դիալեզի ֆիլտրեր Էրեբունի կլինիկական հիվանդանոցի համար: Պաշտոնական այցի ընթացքում հանդիսավորությամբ բացվեց ֆրանս-հայկական վարժարանը: Արարողությանը մասնակցում էին Երեւանի քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանը, Լիոնի քաղաքապետ Ժերար Կոլոմբը, Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպանը, ինչպես նաեւ Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանը:

Նորաբաց վարժարանում հայ երեխաները կսովորեն այսօր մեծ պահանջարկ վայելող մասնագիտություններ՝ մոդելավորում, դիզայն, կարուձեւ, հյուրանոցային սպասարկում:

Խորհրդանշական գումարի դիմաց, որը կապված է Ֆրանսիայում օրենքով պարտադիր հարկային մուծումները կատարելու հետ, Երեւանը կստանա «Ռենո» մակնիշի 40 ֆրանսիական ավտոբուսներ:

– Ժամանակ առ ժամանակ թերթերի էջերում հայտնվում են այս կամ այն բարձրաստիճան պաշտոնյաների առանձնատները: Նման հրապարակումները ձեզ էլ չեն շրջանցում: Մասնավորապես Ձեր մասին թերթերից մեկը գրեց, որ Դուք էլ «չեք դիմացել գայթակղությանը» եւ ձեռք եք բերել նոր բնակարան Ս. Վրացյան (կենտրոն) փողոցում:

– Եթե ընդունված է, որ բնակարանամուտի առիթով շնորհավորանքներ են հնչում, ապա ես փոխադարձում եմ իմ խորին շնորհակալությամբ: Այժմ ըստ էության: Վերոնշյալ հասցեում կառուցվող շենքից ինձ բնակարան է հատկացվել 1999 թ., երբ ես քաղաքապետարանի նամակների եւ քաղաքացիների ընդունելության բաժնի պետն էի (պրն Կոշեցյանը Երեւանի քաղաքապետարանի համակարգում աշխատում է 1978 թ.-ից մինչեւ օրս- Մ. Ս.): Կառուցվող բնակարանի փոխարեն նվիրատվության կարգով հանձնել եմ պատրաստի, մեկուսացված, սեփականաշնորհված երկու բնակարան: Դրանցից առաջինը՝ մեկ սենյականոցը (32 քառ. մ.), հանձնել եմ քաղաքապետի որոշումից անմիջապես հետո՝ 99-ին, ինչը պայմանավորված էր պատրաստի բնակարանի անհրաժեշտությամբ՝ առաջին խմբի հաշմանդամ դարձած ազատամարտիկի ընտանիքին հատկացնելու համար: Երկրորդը՝ երկու սենյականոց (61 քառ. մ.) բնակարանը 2000 թ.-ին հատկացվել է քան տարուց ավելի հաշվառման մեջ գտնվող վթարային տան բնակչի ընտանիքի: Երկուսենյականոցը իմ կողմից ազատելու ժամկետը նույնպես ամրագրված է քաղաքապետի 99 թ.-ի որոշմամբ: Ս. Վրացյան փողոցում գտնվող նոր բնակարան իմ տեղափոխվելուց անմիջապես հետո վթարային շենքի նախկին բնակիչները կնշեն իրենց բնակարանամուտը Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում:

Ի դեպ, իմ ստացած բնակարանը երեք սենյականոց է՝ 83 քառ. մ ընդհանուր մակերեսով, որտեղ բնակվելու է հինգ անձից բաղկացած, տարասեռ երեխաներով իմ ընտանիքը: Ավելորդ չեմ համարում նշել, որ իմ հայրական տունը գտնվել է Ս. Վրացյան փողոցի հարեւանությամբ եւ իրացվել է 70-ականներին:

ՄԱՐԻԱՄ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են՝ համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia 375010

Ընթացիկ

Հունիսի 28-30-ը Ծաղկաձորում տեղի ունեցավ տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններում մասնակցելու ցանկություն հայտնած կին թեկնածուների ուսուցում: Ծրագիրն իրականացնում էր Ընտրական համակարգերի միջազգային հիմնադրամը (IFES) ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության ֆինանսավորմամբ:

Ընդհանուր առմամբ, սեմինարին մասնակցեցին 20 կանայք, որոնք պատրաստվում են հոկտեմբերին կայանալիք տեղական ընտրու-

Տեղական ընտրություններում կին թեկնածուների թիվը մեծանում է

թյուններում առաջադրել իրենց թեկնածությունը: Մենք զրուցեցինք նրանցից մի քանիսի հետ: Նրանցից միայն մեկն էր առաջադրվելու գյուղապետի պաշտոնի համար, մնացյալը՝ ավագանու անդամի:

Թե ինչո՞ւ էին նրանք որոշել դնել իրենց թեկնածությունը, յուրաքանչյուրը բացատրեց յուրովի: Նախ, համայնքի կառավարմանը մասնակցելու ցանկության առաջնային պատճառն, ըստ նրանց, այն էր, որ վստահ են իրենց կարողություններին եւ ուժին: Նրանք գտնում են, որ կինը միայն կենցաղով չպիտի ապրի, նա պետք է մասնակցի նաեւ հասարակական աշխատանքներին:

Իսկ թե որպես կին ինչպիսի խնդիրների են հանդիպում, երբ ձգտում են պաշտոնի, տրված ձեւակերպումները տարածված պատճառաբանություն են. «Կնոջը սազական չէ չափվել տղամարդու հետ», «Կնոջ կերպարն ամբողջական է ընտանիքով», կամ կին թեկնածուի ամուսնուն ուղղված դիտողություններ. «Կնոջ կապերը չպետք է արձակել», «Կինդ քեզնից առաջ է ընկել» եւ այլն:

«Աշխատողը միջոց է փնտրում, չաշխատողը՝ պատճառ» կարգախոսով առաջնորդվող կին թեկնածուները գտնում են, որ կինը «սրտով է աշխատում», հոգատար է, խնայող, ունի լսելու ունակություն, նվիրվածությունն ու հավատարմությունն էլ կնոջը բնորոշ հատկանիշներն են:

Այս ամենն՝ ըստ կին թեկնածուների:

Հետաքրքրական են հասարակական կյանքում կանանց մասնակցությանը վերաբերող IFES-ի համար Հայկական սոցիոլոգիական ասոցիացիայի կատարած հարցման արդյունքները:

Որքան էլ տարօրինակ թվա, հարցման մեջ ընդգրկված կանանց մեծամասնությունը կգերադասեր, որ աշխատեն ամուսինները: Պատճառն այն է, որ ներկա գործազրկության մթնոլորտում աշխատանքի առկայությունը տղամարդուն կկապի իր ընտանիքին:

Թե տղամարդիկ եւ թե կանայք համաձայն են, որ կինը չունի հավասար վերաբերմունք հասարա- կարող լինել քաղաքական գործիչներ, կինը պետք է կենտրոնանա ընտանիքի վրա:

Յուրօրինակ է նաեւ այն պատճառաբանությունը, թե կանայք վստահելի չեն: Մանավանդ եթե հաշվի առնենք, որ հարցվողների 48 տոկոսը՝ 42 տոկոսի հարաբերակցությամբ, գտել է, որ նույն պաշտոնի համար կանայք ի վիճակի չեն մրցել տղամարդկանց հետ:

Սոցիոլոգիական հարցման մի դրույթ էլ վերաբերում է հայկական լրատվամիջոցների կողմից հայ հասարակության մեջ կնոջը

կության մեջ: Հետաքրքրականն է, որ, ըստ հարցվողների, անհավասարությունը հատկապես մեծ է ղեկավար պաշտոններում եւ քաղաքականության մեջ, ընդ որում՝ հատկապես մեծ է տարբերությունը գյուղերում:

«Կինը չպետք է ներգրավվի քաղաքական գործընթացներում» դրույթին համաձայնել է հարցված 1500 մարդկանց 32 տոկոսը, չի համաձայնել 64 տոկոսը: Ինչ վերաբերում է կին քաղաքական թեկնածուի օգտին քվեարկելուն, ապա հարցված խմբի 771 կանանցից 88-ը նշել են, որ քիչ հավանական է կնոջ օգտին քվեարկությունը: Նույնակարծիք են եղել հարցված 729 տղամարդկանցից 144-ը: Ըստ այս տեսակետի, միայն տղամարդն է կարող զբաղվել քաղաքականությամբ, կանայք չեն պատկերելուն: Պատկերումը դրական է համարել եւ տղամարդկանց, եւ կանանց 45 տոկոսը:

Ընդհանուր առմամբ, քաղաքական կյանքում կնոջ ներգրավվածության վերաբերյալ կանանց եւ տղամարդկանց կարծիքները շատ տարբեր են: Այդ տարբերությունների վրա ուղղակիորեն ազդում է տարիքային գործոնը: Երիտասարդ կանայք նախընտրում են, որ կանայք ընդգրկված լինեն քաղաքական կյանքում, տարիքով կանայք ավելի հանդուրժող են ներգրավված չլինելու հարցում:

Ինչեւէ, կարեւորը թերեւս այն է, որ ընտրություններին կանայք նախընտրում են մասնակցել վստահ լինելով իրենց ուժին եւ մեծ ցանկություն ունենալով օգտակար լինել համայնքին:

ԱՆԱՀԻՏ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Երեք շաբաթ ԱՄՆ-ում

Հունիսի 13-ից հուլիսի 2-ը Հայաստանից յոթ լրագրողներ ԱՄՆ Պետքարտուղարության հովանավորությամբ այցելեցին Վաշինգտոն, Մինեապոլիս եւ Նյու Յորք: Լրագրողներիս հնարավորություն տրվեց լինել ԱՄՆ Պետքարտուղարությունում, Պենտագոնում, Միջազգային հետազոտությունների եւ փոխանակումների խորհրդում (IREX), Ամերիկայի հայկական համագումարում, Ամերիկայի հայկական ազգային հանձնաժողովում, այլ հաստատություններում: Ծրագիրը լավ էր կազմակերպված, ինչում իրենց ավանդն ունեին Պետքարտուղարության աշխատակից Նաոմի Ֆեյգենբաումը, «Մերիդիան» միջազգային կենտրոնի ղեկավար Սթիվեն Թելկինսը, աշխատակից Շարիս Սիմոնյանը եւ, անշուշտ, թարգմանիչներ Արա Ղազարյանն ու Արտյոմ Մկրտչյանը, որոնց հետ ընկերացանք:

Երեւան վերադարձած հայ լրագրողները մամուլում պատմում են իրենց տպավորությունների, հանդիպումների մասին եւ ոչ միայն: «Առավոտը» հուլիսի 6-ի համարում գրում է. **«Ինչ վերաբերում է Արմեն Սարգսյանին՝ վստահ ենք, որ նա էլ իր պատճառներն ունի հայտարարելու, թե կապ չունի այդ ընկերության հետ», մի պաշտոնյայի այս հայտարարությունից հետո «Ազգի» թղթակիցը հայտարարեց, թե Արմեն Սարգսյանը ստում է, երբ ասում է, որ ինքը կապ չուներ»:**

Նախապես ասեմ, որ նման բան ասել եմ: Ինձ, որպես հայ մարդու, անընդունելի է, երբ նույն Պետքարտուղարությունում, մտքերի փոխանակումների ժամանակ չարչրկվում է ավերված «Լիգին» գործարանի անունը, Իրանը ներկայացվում որպես միջազգային ահաբեկչությունը հովանավորող պետություն եւ դրանից էլ անուղղակիորեն բխեցվում Հայաստանի եւ հայկական իշխանությունների կապը միջազգային ահաբեկչության հետ:

Նույնպես անընդունելի եմ համարում ամերիկյան ինչ-որ հաստատությունում հազարերորդական մի պաշտոնյայի, դիցուք՝ ազգությամբ ալբանացու եւ ուզբեկուհու առաջ «լացելը», իբր Հայաստանում ԶԼՄ-ները ճնշումների են ենթարկվում: Խնդիրը բոլորովին այն չէ, թե մեր երկրում իրավամբ ինչպիսին է մամուլի վիճակը: Ալբանացու եւ ուզբեկուհու առաջ «լացելը», իմ պատկերացմամբ, անիմաստ է, քանզի նրանք թքած ունեն մեր լացի վրա եւ հատկապես լրագրողներից չէ, որ պետք է իմանան հայաստանյան մամուլի վիճակի մասին: Վստահ եմ, իմ գործընկերները տեղյակ են, թե ինչ ժողովրդավար պետություն է Ալբանիան եւ հատկապես որքան ժողովրդավար է Իսլամ Քարիմովը:

ԱՄՆ մեկնելուց առաջ ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատանը մեզ արժեքավոր խորհուրդներ տվեցին ամերիկյան կենցաղի առանձնահատկություններից: Բարեկամաբար ԱՄՆ դեսպանատան աշխատակցին խորհուրդ եմ տալիս. ԱՄՆ այցելող հայ լրագրողների հաջորդ խմբին տեղեկացնել, որ պիցցա ուտելու պահին մարդուն չեն լուսանկարում հետագայում թերթում տպելու համար:

Թ. Հ.

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Նորից Ռիվկա Կոհենի, Ռիմա Վարժապետյանի եւ հակահրեականության մասին

«Ազգը» հունիսի 22-ի համարում տպագրել էր «Հայաստանում կա՞ հակահրեականություն» հոդվածը, որի հեղինակն իբր թե բարի միտումով փորձել է աշխարհին ապացուցել, որ Հայաստանում չկա հակահրեականություն եւ գրել է ձեր թերթի հերթական սադրիչ հոդվածներից մեկը: Այս անգամ հոդվածն ուղղված է ոչ թե Իսրայելի դեսպանին, այլ ինձ՝ հասարակական կազմակերպության ղեկավարիս: Ընդ որում, հոդվածագիրը աղավաղել է իմ խոսքերը եւ յուրովի մեկնաբանել դրանք: Ես բացարձակապես հերքում եմ հոդվածի հետեւյալ ֆրազը. «Տկն Վարժապետյանը նախ հայտնեց, որ հակահրեական տրամադրությունները սկսվեցին Իսրայելի դեսպանի անզգույշ հայտարարությունից հետո»: Հարցազրույցի ժամանակ նշել եմ ղարաբաղյան պատերազմի ընթացքում լրատվամիջոցներում տեղ գտած հակահրեական հոդվածները եւ թվարկել եմ այն քաղաքական գործիչներին, որոնք հակահրեական տրամադրություններով վարակել են երիտասարդությանը: Սակայն հոդվածագիրն ընտրել է այլ նպատակ եւ ցանկացել նոր հրդեհ բռնկել դեսպան Կոհենի դեմ: Ցավում եմ, որ լրատվամիջոցները հերթական անգամ փորձում են փչացնել այս դիվանագետի ջանքերը, որը բարյացակամ վերաբերմունք ունի Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի հանդեպ ու փորձում է ընդլայնել երկու պետությունների փոխհարաբերությունները:

Դաշնակցության երիտասարդական միության գործողությունը դատապարտելու փոխարեն հոդվածագիրն արդարացնում է նրանց: Ոչ մի արդարացում չկա Դաշնակցության արարքին, դա չի համապատասխանում հայկական վերնախավի եւ հայ ժողովրդի բարոյական կերպարին:

ՌԻՄԱ ՎԱՐԺԱՊԵՏՅԱՆ,
Հրեական համայնքի ղեկավար

Խմբագրության կողմից

Ցավում ենք, որ **«Ազգի»** ազնիվ միտումը՝ պարզաբանելու հրեական համայնքի ղեկավար Ռիմա Վարժապետյանի հայկական հեռուստատեսությամբ հնչեցրած հայտարարությունը, նրա կողմից որակվել է որպես սադրիչ նպատակ: Մեր առաքելությունը ճշմարտությունը բացահայտելն ու ընթերցողին իրազեկելն է: Հոդվածում որեւէ աղավաղում թույլ չի տրվել: Ցավում ենք նաեւ, որ մեր հրապարակումը փչացրել է Իսրայելի դեսպան Ռիվկա Կոհենի եւ Հայաստանում հրեական համայնքի ղեկավարի փոխհարաբերությունը: Կարեկցում ենք տկն Վարժապետյանին, բայց ավա՜ղ, ոչինչ չենք կարող անել: Զարմանալի է ու անհասկանալի, որ նա մեղադրում է հոդվածագրին՝ Իսրայելի դեսպանի դեմ նոր հրդեհ բռնկելու մեջ: Դեսպանի դեմ կրակ են բորբոքել ոչ թե **«Ազգի»** հոդվածները, այլ Հայոց ցեղասպանությունը սոսկ ողբերգություն համարելը: Պրոֆեսոր Իսրայել Չեռնի հայտարարությանն ու 126 հրեա ցեղասպանության մասնագետների կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման փաստին **«Ազգն»**, ի դեպ, անդրադարձել է (**«Ազգ»**, 7 մարտի, 2002 թ.):

«Ազգը» համոզված է եւ շարունակում է պնդել, որ, ըստ հասարակական կարծիքի, Հայաստանում հակահրեականություն չկա: Թերեւս կան որոշակի հակակոհենական տրամադրություններ, բայց ոչ երբեք՝ հակահրեական: Մեր տպավորությամբ, տկն Վարժապետյանը չի զանազանում հակահրեականությունը Իսրայելի կառավարության քաղաքականության հանդեպ Հայաստանի մտավորական շրջանակում եղած դժգոհությունից: Գուցե հիշեցնենք նրան, որ Իսրայելում կա ամուր ընդդիմություն, որը մշտապես քննադատում է երկրի կառավարությանը: Դիվանագետներից պահանջվում է ծայրագույն զգուշություն, եւ կարեւոր ենք համարում նման միջադեպերի կանխումը՝ չվնասելու հայ-իսրայելյան փոխհարաբերությունները:

Քաղաքացիական հասարակության դպրոց Գյումրիում

Եկող շաբաթվանից Գյումրիում կսկսի գործել Անդրեյ Սախարովի անվան մարդու իրավունքների պաշտպանության հայկական կենտրոնի եւ Շիրակի տարածաշրջանային մասնաճյուղի նոր հիմնած Քաղաքացիական հասարակության դպրոցը: Այս մասին հիշյալ կառույցների ղեկավարներ Լեւոն Ներսիսյանը եւ Սեյրան Մարտիրոսյանը հայտնեցին օրերս հրավիրած մամուլի ասուլիսում: Հոլանդական Քորդ-էյդ կազմակերպության Կենտրոնական ու Արեւելյան Եվրոպայի եւ Միջին Արեւելքի բաժնի ֆինանսավորմամբ իրականացվող առայժմ երկամյա ծրագիրը եկող տարի կընդգրկի նաեւ Արագածոտնի, Լոռու ու Տավուշի մարզերը: Ձեռնարկման նպատակն է հիմնել ուսումնագործնական կենտրոն հասարակական կազմակերպությունների զարգացման ու նրանց փոխգործակցության ծավալման, հասարակությունը ներկայացնող եւ պետական, միջազգային ու մասնավոր կառույցների միջեւ մշտական երկխոսության մեխանիզմի ստեղծման, վերջին հաշվով մեր երկրում քաղաքացիական հասարակության կայացմանը նպաստելու համար:

Ծրագրով մասնավորապես նախատեսվում է ստեղծել հասարակական կազմակերպությունների, նշված մյուս կառույցների, զանգվածային լրատվամիջոցների եւ մտավորականության ներկայացուցիչներից կազմված փորձագիտական հանձնաժողով, որը կմշակի Շիրակի տարածաշրջանի հասարակական-քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական, մշակութային եւ բարոյահոգեբանական իրավիճակի համատեղ զեկույց: Կիրագործվեն հանրային քննարկումներ, ռադիո եւ հեռուստատեսային հաղորդումներ, հրապարակումներ, կլոր սեղաններ, հասարակական կարծիքի հարցումներ ու սոցիոլոգիական հետազոտություններ տարածաշրջանի առավել հրատապ հիմնախնդիրների շուրջ: Զեկույցի հիման վրա կմշակվի «Գործողությունների համատեղ ծրագիր»: Նախատեսվում է նաեւ ստեղծել ՀԿ-ների վերաբերյալ բազմակողմանի տվյալների բանկ, իրավաբանական խորհրդատվության եւ աջակցության ծառայություն, մշակել ու հրատարակել մեթոդական ձեռնարկներ, տեղեկատուներ, հուշաթերթեր, վարքագծի կանոնակարգ մասնակից ՀԿ-ների համար:

Քաղաքացիական հասարակության դպրոցի դասընթացներում կընդգրկվեն նաեւ պետական կառույցների, ԶԼՄ-ների ու մասնավոր սեկտորի ներկայացուցիչներ: Դասընթացները կներառեն ՀԿ ղեկավարում ու կառավարում, համայնքի զարգացում, հանրային ու միջազգային քաղաքականության քարոզչություն, մարդու իրավունքների պաշտպանության, իրավական եւ քաղաքացիական կրթության այլ հիմնական ուղղություններ ու թեմաներ: Մասնակիցներից ոմանց մրցութային ընտրությամբ կտրամադրվեն փոքր դրամաշնորհներ Քաղաքացիական հասարակության դպրոցում ստացած գիտելիքների ու հմտությունների գործնական կիրառման համար:

ԳԵՂԱՄ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

ԱԶԳ

Դատաստան

Ինչո՞ւ «խայտառակ...»

ԵՐՈՒԱՆԴ ԱԶԱՏԵԱՆ

Հայաստանի տնտեսութիւնն ու անոր նախագահը քննադատելը ոմանց համար վերածուած է առօրեայ զբօսանքի, իսկ ուրիշներուն համար ալ՝ արհեստի: Մինչդեռ անոնք, որոնք ծանօթ են տարածաշրջանի քաղաքական ու ռազմական պայմաններուն, աւելի լրջախոհութեամբ պիտի մօտենային Հայաստանը յուզող տագնապներուն ու հարցերուն:

Հայաստանի ներկայ իշխանութիւնն ու իշխանաւորները ծնունդ են այդ աշխարհամասը տագնապեցնող պայմաններուն. առնուազն միամտութիւն է՝ եթէ ոչ չարամտութիւն, Հայաստանը առանձնացնել իր կովկասեան շրջապատէն եւ յետ սովետական փոխանցման պայմաններէն եւ դատումներ ընել կամ վճիռներ արձակել անոր քաղաքական կամ տնտեսական իրագործումներուն ու թերացումներուն մասին: Որովհետեւ Հայաստանը տագնապեցնող տնտեսական դժուարութիւնները յատուկ են շրջապատի բոլոր տնտեսութեանց եւ աւելին ըլլալով՝ նաեւ հսկայ ռուսական համադաշնակցութեան: Շրջապատի երկիրներուն դժուարութեանց վրայ, Հայաստանի պարագային, պէտք է աւելցնել երկրաշարժը, Ղարաբաղի պատերազմը եւ տակաւին շարունակուող շրջափակումը:

Այս բոլորին վրայ վերջերս Կովկասի մէջ ստեղծուած է շատ աւելի ծանր ու մտահոգիչ կացութիւն մը, որուն դարմանումը վեր է Հայաստանի որեւէ իշխանաւորի ուժէն եւ հնարաւորութիւններէն: Վրացիք, Հայաստանի հանդէպ իրենց տածած դարաւոր նախանձէն եւ ստորակայութեան բարդոյթէն տարուած, դաշինք մը կնքած են Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի հետ՝ աւելի եւս սեղմելով օղակը Հայաստանի շուրջ: Իբրեւ շրջանի միակ քրիստոնեայ երկիրը, պիտի խորհէինք, որ Վրաստան աւելի յարած ըլլար Հայաստանի, սակայն Շեւարդնաձէ ուրիշ պատճառներ ալ ունի յարելու թուրքերուն եւ ազերիներուն՝ հաճոյք պատճառելու համար Արեւմուտքին, որովհետեւ փաստօրէն ան կ'իշխէ քայքայուած ու սնանկացած երկրի մը վրայ եւ իր յուսահատութեան մէջ իր փրկութիւնը կը փնտռէ Արեւմուտքի ողորմածութեան մէջ: Այս պատկերին վրայ եկաւ աւելնալու Ամերիկայի որսորդական արշաւը Վրաստանի մէջ, ուր իրական կամ երեւակայական ահաբեկիչներ եկաւ փնտռելու: Եւ արդէն Կա Գէ Բէ-ի վրացի նախկին գործակալ մը թուրքերէն փոխ առնուած տուեալներով պատրաստուած յօդուած մը հրատարակած է «Georgian Times» թերթին մէջ, մասնացոյց ընելով ամերիկացիներուն, թէ «ձեր փնտռած ահաբեկիչները հայերն են, իրենց նախկին ու ներկայ նախագահներով»:

Այս բոլոր անհանգստացնող պայմաններուն մէջ հակակշռող երաշխաւորութիւն մը կրնար ըլլալ ռուսական ռազմակայանին գոյութիւնը հայկական հողին վրայ՝ եթէ ռուսական ռազմաքաղաքական տեղաշտութիւնը, բոլոր ճակատներուն վրայ, դասալքութեան սահմանին հասած չըլլար: Այսպէս. Ամերիկա քարդուփշուր ըրաւ Ռուսիոյ դաշնակից Եուկոսլաւիան, եւ Մոսկուա չհամարձակեցաւ առարկութիւն մը ընել: Ամերիկա իր ռազմական զօրքերը հաստատեց Միջին Ասիոյ նախկին խորհրդային հանրապետութիւններէն ներս՝ Ռուսաստան դարձեալ լուռ մնաց: Այսօր իբրեւ թէ ահաբեկիչներ կան, որոնք պահուած են վրացական կիրճերուն մէջ, եւ Ամերիկա դարձեալ կը մտնէ նախապէս անձեռնմխելի նկատուած տարածաշրջան մը ներս: Պրն Պուտին կ'ըսէ, թէ ամերիկեան ռազմական ներկայութիւնը Վրաստանի մէջ պէտք չէ ողբերգական նկատել, ու Հայաստան եւս գուցէ ողբերգական չնկատէր ամերիկեան ներկայութիւնը իր սահմաններուն մօտ, եթէ ասիկա նախերգանքը չըլլար թրքական ռազմական թափանցումին կամ ռուսական զօրքերու փոխարինումին եւ կամ յոռեգոյն պարագային՝ թրքացեղ մցխէթներու վերադարձին՝ հայկական Ջաւախքի սահմաններէն ներս, ազգամիջեան կռիւ մը շղթայազերծելու:

Այդ կացութեան մէջ դժուար պիտի ըլլայ գուշակել, թէ ի՛նչ պիտի ըլլայ ռուսական քաղաքականութիւնը, եթէ թուրքերը գրգռութիւն մը յառաջացնեն Կովկասի մէջ:

Այս բոլոր կնճռոտ կացութիւններուն մէջ Հայաստան պարտի զգուշաւոր եւ հեռատես քաղաքականութիւն մը վարել եւ արդէն կը վարէ՝ պահելով միջազգային յարաբերութեանց հսկայ ցանց մը, հակառակ ոմանց կարծիքին, թէ ան քաղաքականապէս մեկուսացած է Կովկասի մէջ: Այդ քաղաքականութիւնը օտար բառով մը բնորոշուած է՝ «կոմպլեմենտար», այսինքն Հայաստան դաշնակցած ըլլալով հանդերձ Ռուսաստանին, կը գործակցի ՆԱՏՕ-ի կառոյցներուն հետ, բարի դրացիական եւ առեւտրական լայն կապեր հաստատելով հանդերձ Իրանի հետ, կը յաջողի օժանդակութիւն ապահովել Ամերիկայէն եւ այսպէս շարունակաբար:

Հայաստան պէտք է խօսք հասկցնէ աշխարհի մեծերուն ու նաեւ խօսք պէտք է հասկցնէ աշխարհի պզտիկներուն, որոնք ընդդիմութեան պիտակին տակ աւերիչ ցանց մը ստեղծած են Երեւանէն Կալիֆորնիա, ուրանալու համար դրականը, մեծցնելու բացասականը եւ մատակարարելու յերիւրանքի ահաւոր քանակութիւն մը:

Երբ այսօր կիսաքաղց ու վհատ ժողովուրդ մը կայ՝ դժուար է անոր բացատրել քաղաքական, ռազմական եւ ընկերային այն պատճառները, որոնց զոհն է ինք. աւելի հեշտ է քաւութեան նոխազ մը գտնել կամ ստեղծել, եւ բոլոր դժուարութիւններն ու ձախորդութիւնները վերագրել անոր: Ե՛ւ այդ ձեւով աւելի վհատեցնելու Սփիւռքը, որ նուազեցնէ իր օժանդակութիւնն ու ներդրումները, եւ աւելի քաջալերելու արտագաղթը, որ բոլորովին անտէր մնայ երկիրը:

Եղերամայրերու եւ եղերահայրերու շփոթում մը կազմուած է Սփիւռքէն Հայաստան եւ Հայաստանէն Սփիւռք՝ մասի փաթթոց ընելով իշխանութեանց իւրաքանչիւր նախաձեռնութիւնը. եթէ տնտեսութիւնը թերանայ տնտեսական ներդրումներ ապահովելու՝ պարսաւանքը պատրաստ է միշտ, եթէ տնտեսութիւնը 44 հազար գործ ապահովէ եւ առեւտրական նոր հիմնարկներ բացուին՝ պարսաւանքը դարձեալ պատրաստ է նախագահին դէմ, որ նոր հաստատութեանց բացման ժապաւէնները կը կտրէ՝ «քուէ շահելու հեռանկարով», սակայն, համեմատութիւնները պահելով քաղաքական խաղի օրէնքներուն, միեւնոյնը չէ՞, օրինակ, նախագահ Բուշ ներդրումներ չի՞ փութացներ Մ. Նահանգներու այն շրջանները, ուր քուէարկողները դէմ են իրեն:

Մեր եղերերգուներուն պատճառները տարբեր են, սակայն ոմանք իշխանութեան աթոռէն հեռացած հին օրերու կարօտով կ'ապրին ու կը գործեն, ուրիշներ Սփիւռքի մեծահարուստներուն շուրջ կը դեգերին, եւ անոնց հաճոյանալու համար ամէն կարգի քծնանք ի գործ կը դնեն, իսկ ինչ որ ամէնէն ամօթալին է, այդ մեծահարուստներէն ոմանք իրենց դրամով նախագահական աթոռ կամ նախարարական այլ պաշտօններ գնելու ետեւէն են եւ անպայման կարիքն ունին աժան թմբկահարներու:

Եւ այդ թմբկահարներուն համար կովկասեան շրջանի համայնապատկերի կացութիւնը գոյութիւն չունի երբեք, ոչ ալ հետաքրքրուած են Հայաստանի դժուարութեանց համար աւելի մեծ ու հիմնական պատճառներ ու տուեալներ փնտռելու: Անոնք, ժողովուրդին թշուառութիւնը չարաշահելով, նուիրուած են աժան խուժանավարութեան: Անոնց համար «նախագահը թող հրաժարի» կարգախօսը առաւօտեան սուրճ խմելու պէս հեշտ որոշում մըն է, կարծէք առաջին նախագահին անժամանակ հրաժարումով բարելաւում մը յառաջացաւ ժողովուրդի կենցաղին մէջ. եթէ յաջորդական քանի մը նոր նախագահներ ալ հրաժարին՝ կացութիւնը պիտի մնայ միեւնոյնը, եթէ աւելի չվատթարանայ երկրին ապակայունացման պատճառաւ:

Այդ եղերերգուներուն մէջ ամէնէն բարձրաղաղակ պոռչտացողը, դժբախտաբար սփիւռքահայ մամուլին ականաւոր վաստակաւորներէն Տիգրան Ոսկունին է, որ ամէն առաւօտ կ'արթննայ ակնկալութեամբը, որ անպայման Քոչարեանի կամ անոր կառավարութեան դէմ յարձակելու նիւթ մը գտնէ եւ չգտնելու պարագային ալ... բանդագուշանքը այնքան ալ դժուար բան մը չէ:

Տիգրան Ոսկունիի գլուխ գործոց «ստեղծագործութիւններէն» մէկը փառաւորապէս բացուած է «Նոր կեանք» շաբաթաթերթի Յունիս 6, 2002-ի առաջին էջին վրայ՝ «Երկրորդը աւելի խայտառակ» վերնագրին տակ: Ակնարկութիւնը, բնականաբար Հայրենիք-Սփիւռք երկրորդ համաժողովին է, որ անցեալ Մայիսին կայացաւ Երեւանի մէջ: Անոնք որ մասնակցեցան 2-րդ հաւաքին, պահ մը պիտի տարուին մտածելու, թէ Պրն Ոսկունի ուրի՛շ մոլորակի մը վրայ կայացած համագումարի մը մասին կը գրէ. դժբախտաբար «խայտառակը» համագումարը ըլլալէ աւելի այդպիսի ազգային հաւաք մը խայտառակելու անճոռնի փորձերն են:

Եթէ չգումարուէր այս հաւաքը՝ պատրաստ մեղադրանքներու տարափը պիտի բացուէր՝ այպանելու համար նախագահ Քոչարեանն ու անոր իշխանութիւնը, որ Սփիւռքով չեն հետաքրքրուիր, չեն ուզեր Սփիւռքի ներուժը օգտագործել, չեն ուզեր սփիւռքահայութիւնը հայրենիքին մօտեցնել:

Իսկ հիմա, որ կայացաւ հաւաքը, դարձեալ մեղադրելի են իշխանութիւնները, որ ընտրական նպատակ կը հետապնդեն, կ'ուզեն Սփիւռքը շահագործել կամ խաբել, եւայլն: Մեղադրանքներու շարքը շատ երկար է, եւ այս հաւանեկաս փոլիթիկոսները երբեք չեն ուզեր պահ մըն ալ մտածել, որ ազգը համախմբելու, միասնաբար սրտցաւ ու սրտբաց քննութիւն մը կատարելու պարտաւորութիւն մըն ալ կրնայ ըլլալ նման հաւաքի մը ետին:

Հայրենիք-Սփիւռք այս համաժողովը, որ «խայտառակ» կ'որակուի, եօթ ազգային ծրագիրներ որդեգրեց, որոնք եթէ կենսագործուին, հաւաքը իր նպատակին հասած կ'ըլլայ:

Նկատի ունենալով Հայաստանի բոլոր դժուարութիւնները, շատ յարգելի մակարդակով կազմակերպուած համագումար մըն էր, նոյնիսկ հաշուի առնելով սփիւռքահայերուս ալ թափթփուածութիւնը: Թէ ո՛վ պէտք էր հրաւիրուէր Համագումարին, ո՛վ խօսք պէտք էր առնէր, ի՛նչ նիւթեր պէտք է քննուէին՝ այդ մասին 3000 մասնակցողները վստահաբար 3000 կամ աւելի կարծիք կրնան արտայայտել, պայմանաւ որ անկեղծ եւ անշահախնդիր ըլլան իրենց արտայայտութեանց մէջ, ճշմարտութեան իրենց փնտռտուքին մէջ:

Հաւաքին մասնակցողներուն համար շահեկան է նաեւ «այցելել» այսօր միւս «համագումար»-ը, որուն նկարագրութիւնը կատարած է Պրն Ոսկունին իր վերոյիշեալ յօդուածին մէջ:

Նկարագրական յօդուածը կը սկսի հետեւեալ շռնդալից հաստատումով. «Հայաստան-Սփիւռք» երկրորդ համաժողովը եկաւ վերջնականապէս երեւան հանելու, թէ թագաւորը մերկ է»: Այս «վերջնականապէս»ը մեզի համար նորութիւն էր, որովհետեւ բոլոր անոնք, որոնք կը հետեւին Պրն Ոսկունիին հակա-Քոչարեանական զինարշաւին, արդէն տեղեակ են, թէ ան արդէն ամիսը անգամ մը «կը մերկացնէ» թագաւորը. այս անգամ երբ «վերջնականապէս» բառը կը գործածէ՝ կ'երեւի յաջողած է թագաւորին գուլպաներն ու կօշիկները հանած ըլլալ, թագաւորը իր «ամբողջական մերկութեան» մէջ յայտնաբերելու...

Յաջորդ պարբերութիւնը եւ անոր յաջորդող պարբերութիւնները աւելի ջնաշխարհիկ գաղափարներ եւ վերլուծումներ կը բովանդակեն:

Այսպէս, յօդուածագիրը կը շարունակէ. «Սակայն, ի մեծ յուսախաբութիւն նախագահին, բացի քանի մը քծնողներու «Վսեմաշուք Պարոն Նախագահ» ստրկամիտ արտայայտութիւններէն, ելոյթ ունեցող կարեւոր անձնաւորութիւններ, հոգեւոր թէ աշխարհական, անգիտացան Քոչարեանի հրաշքները եւ խօսեցան այս օրերուն Հայաստանն ու Սփիւռքը տագնապեցնող հարցերու մասին»:

Այնպէս կը թուի թէ «քծնողներ»-ու եւ անկարեւոր մարդոց կարգին կը դասուի նաեւ այս տողերը գրողը, որ Համագումարին գործածած էր նախագահին պատշաճ «վսեմաշուք» մակդիրը, բառարանին մէջ ուրիշ մակդիր գտած չըլլալով: Որպէսզի ելոյթ ունեցողները իբրեւ «քծնող» չորակուին, արդեօ՞ք իրենց մակդիրները պէտք է փոխ առնէին այն թերթերէն, որոնցմէ Պրն Ոսկունի կ'օգտուի առատօրէն. «Չորրորդ Իշխանութիւն», «Հայկական ժամանակ», «Առաւօտ» եւ այլ թերթեր, որոնք գռեհկութիւնը վերածած մամուլի բարոյական չափանիշի, անասելի որակումներով կը ներկայացնեն երկրին նախագահը- «Սեղրակօղլի», «դաւաճան», «մարդասպան» եւ այլն, «Արամայիս Գառնեցի», «Սարամայիս Կովեցի» եւ այլ ծածկանուններու ետին ծուարած: Այդ մամուլը արտասահմանէն անվերջ կը վկայակոչէ Ոսկունիի յերիւրանքները, եւ փոխադարձաբար: Պարզ է, թէ երկու կողմերն ալ միեւնոյն պղտոր աղբիւրէն կը խմեն իրենց ջուրը:

Եթէ հայերս այսպիսի լուտանքներ ուղղենք մեր հայրենիքի նախագահին՝ ի՞նչ կը մնայ ըսելիք թուրքերուն:

Հայաստանի դեղին մամուլը առօրեայ սնունդը կը թուի ըլլալ Պրն Ոսկունիին. երբեմն հարկադրաբար իր մամուլի քաղուածքներուն մէջ կը յիշատակէ նաեւ կարգ մը դրական հաստատումներ հայաստանեան միւս մամուլէն, միշտ չմոռնալով կցել անոնց աղբիւրին առջեւ «իշխանամէտ» մակդիրը, բայց երբեք այլ տեղ չի գործածեր «իշխանադրոյժ» բացատրութիւնը:

Պրն Ոսկունիին համար «կարեւոր մարդիկը» կը գտնուին միայն Դաշնակցութեան մէջ կամ անոր շուրջ եւ այդ պատճառաւ ալ Հայաստան-սփիւռք համաժողովէն միայն երկու բանախօսի անուն կը յիշատակէ ան. առաջինը՝ Արամ Կաթողիկոսը եւ երկրորդ՝ ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Հրանդ Մարգարեանը:

Արդարեւ, երկուքն ալ արտայայտուեցան ընդհանուր գիծերով հայութիւնը տագնապեցնող այժմէական հարցերու շուրջ: Միեւնոյն սրտցաւ մտահոգութիւնը կարելի էր տեսնել բոլոր պատգամախօսներուն մօտ, ըլլան անոնք կարեւոր թէ անկարեւոր, քծնող թէ չքծնող... բայց յօդուածագրին համար ժողովուրդին ամէնէն «կարեւոր» անձնաւորութիւնները կը մնան վերոյիշեալները:

Արամ Կաթողիկոս լրջօրէն բանաձեւուած, խնամքով կազմակերպուած ելոյթ մը ունեցաւ, միայն թէ հաւանաբար իր խօսքերը աւելի համոզիչ պիտի ըլլային, եթէ այդքան բարձրաձայն չգոռար: Հակառակ որ Կաթողիկոսին եւ Մարգարեանի խօսքերը ընդհանուր շրջագիծի մէջ կը ներկայացուին, Պրն Ոսկունի կը պարզէ թէ «խորքին մէջ Հրանդ Մարգարեանի քննադատութիւնները հասցէ ունէին եւ այդ հասցէն նախագահն էր»: Կ'երեւի ի վերուստ հրահանգուած է, որ բոլոր քննադատութեանց համար անպայման հասցէ մը գտնուի, եւ այդ հասցէն ալ ըլլայ նախագահինը:

Գալով Հրանդ Մարգարեանի ելոյթին, կարելի էր զայն կոչել նախընտրական ճառ, որ սակարկութեան մը բնոյթն ունէր, երբ անոնք խիստ հասցէագրուած էին նախագահին. անոնց պատգամը ուրեմն, այն էր, թէ ներկայ իշխանութեան մէջ Դաշնակցութիւնը ունի երեք (կամ երկուք ու կէս) նախարար, յաջորդին պիտի չբաւականանայ այդքանով: Թէ «չկայացած քաղաքական համակարգ» ըսելով ի՛նչ պէտք է հասկնալ՝ դժուար է գուշակել: Եթէ այդ համակարգը մեղք մը ունի՝ պէտք է Դաշնակցութիւնը պարկեշտօրէն բաժնեկից դառնայ այդ մեղքին, որովհետեւ մաս կը կազմէ իշխանութիւններուն, իր նախարարներով, մարզպետով, փոխ-մարզպետներով եւ այլ պաշտօնատարներով:

Խորքին մէջ բոլոր ելոյթ ունեցողներն ալ մտահոգուած էին արտագաղթով, որովհետեւ համազգային աղէտ մը կը ներկայացնէ ան այսօր: Բոլորին համար ալ տնտեսական տագնապը, հայաթափումը, կաշառակերութիւնն ու բարոյական անկումը մտահոգութիւններ էին, սակայն, անպայման հասցէ մը գտնել եւ բոլոր տագնապները վերագրել նախագահին՝ առնուազն անպարկեշտութիւն, եթէ ոչ չարամտութիւն է:

Հարց պէտք է տալ, թէ արտագաղթը, տնտեսական տագնապը, կաշառակերութիւնը եւ քաղաքական սպանութիւնները այսօ՞ր սկսան թէ կային նաեւ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի նախագահութեան շրջանին, որուն լործնաշուրթն փառաբանութեան տրամադրուած էր Պրն Ոսկունիի ոսկի գրիչը:

Այդ բոլոր տագնապները, ախտերը եւ թերութիւնները դարձեալ պէտք է քննել աւելի լայն տարածքի վրայ եւ փնտռել բոլորին արմատները ընդհանուր երեւոյթներու եւ փաստերու ետին: Զանոնք նեղ պատուհանէ մը դիտելով ժողովուրդին դժբախտութիւնը աժան լրագրութեան նիւթ դարձնելը ոչ պարկեշտութիւն է, ոչ հայրենասիրութիւն, ոչ ալ լուրջ հրապարակագրութիւն:

Ազրպէյճանը քարիւղ ունի, շրջափակումի ենթարկուած չըլլալէ զատ՝ կը վայելէ Թուրքիոյ քաղաքական, տնտեսական եւ ռազմական հովանին եւ սակայն անոր տնտեսութիւնը կը գտնուի վատթար վիճակի մէջ. քաղաքական սպանութիւնները, պետական հարուածի փորձերը, անկայունութիւնը, աղքատութիւնը ամէն կերպով կը գերազանցեն Հայաստանի վիճակը, որ գոնէ ներքին կայունութիւն մը ունի՝ եթէ դուրսէն խանգարողներ չըլլան: Ալիեւ տակաւին վերջերս Սանկտ Փեթերբուրկ այցելութեան յայտարարեց, թէ երկու միլիոն ազերիներ գաղթած են Ռուսաստան: Արդեօք այդ բոլորը Ալիեւին վերագրողներ կա՞ն, թէ ոչ այդ մեղքերն ալ պէտք է փաթթել նախագահ Քոչարեանի վզին...

Վրաստանի վիճակը աւելի անմխիթար է, հակառակ ծովու ելք ունենալուն, հակառակ բնական հարստութիւններ ունենալուն եւ հակառակ Արեւմուտքին նեցուկը վայելելուն: Ալ հաշիւը կորսուած է, թէ քանի՛ անգամ մահափորձի ենթարկուած է նախագահ Շեւարդնաձէ, որուն հեղինակութիւնը անուանական կառավարութեան մը վրան կը տարածուի եւ չունի բանակ ու վստահելի ոստիկանութիւն. ամէն օր օտար առեւտրականներ եւ դեսպաններ կ'առեւանգուին հատուցման փոխարէն. երկիրը կտոր-կտոր է. Հարաւային Օսեթիա, Աբխազիա եւ Աջարիա կը մերժեն ենթարկուիլ կեդրոնական կառավարութեան եւ նոյնիսկ կը սպառնան անոր ամէն առիթով:

Որո՞ւ պէտք է վերագրել այս բոլորը, անձի՞ մը, թէ կացութեան մը, որ սակաւին եղաշրջումի մը մէջ է, տակաւին առանց յուսալի ելքի մը ակնկալութեան:

Հայաստանի տնտեսութիւնը գոնէ ապահոված է ներքին կայունութիւն մը՝ հակառակ ամբողջ տարածաշրջանի անկայունութեան: Թէ որքա՞ն կը տեւէ այսօր կայունութիւնը, միայն պիտի գիտնան այն մարդիկը, որոնք նեղ հաշիւներով պիտի ջանան խանգարել այդ անդորրութիւնը եւ կամ խորհրդարանը պիտի շփոթեն փողոցի հետ:

Բոլոր անոնք, որ տարին քանի մը անգամ կ'այցելեն Հայաստան՝ իբրեւ պաշտօնաւոր կամ զբօսաշրջիկ, կը տեսնեն աստիճանական բարելաւում մը, մթնոլորտի առողջացում մը, համեմատաբար կազմակերպուած հասարակարգ մը՝ հակառակ տնտեսական աղաղակող տարբերութիւններուն:

Կը մնայ հարց տալ, թէ բաժակին կէսը լեցո՞ւն է, թէ՞ միւս կէսը պարապ: Ոսկունիները անպայման պիտի տեսնեն պարապը, եւ այդ պարապին մէջ ալ՝ Քոչարեանի պատկերը: Ուրիշներ պիտի տեսնեն լեցունը: Արդարութիւնը կը պահանջէ, որ առարկայօրէն դիտելով տեսնենք թէ՛ լեցունը եւ թէ՛ ալ պարապը, եւ արդարօրէն ազգովին խորհինք, թէ ինչպէ՛ս կրնանք լեցնել այդ պարապը՝ փոխանակ այդ պարապին պատասխանատուները փնտռելու զուր ճիգին:

Տիգրան Ոսկունի առաջինը չէ, որ կ'ուզէ Հայաստանի այսօրուան իրականութիւնները դիտել թանձր մշուշի մը ընդմէջէն, մինչեւ այն օրը, որ իր փափաքած անձը դառնայ Հայաստանի նախագահը:

Արդարեւ, համաժողովի օրերուն ֆրանսահայ երիտասարդ մը ինծի մօտենալով հարց տուաւ. «Հաւնեցա՞ք Պրն Ասլանեանին յայտարարութիւնը, խայտառակութիւն չէ՞ր...»:

«Ո՛չ մէկ խայտառակութիւն տեսայ, պատասխանեցի, Պրն Ասլանեան Բելճիքայէն գալով բացեր է աղամանդ տաշելու գործարան մը, ան յայտարարեց, թէ 1000 արհեստաւոր կ'աշխատցնէ, հետեւաբար 1000 ընտանիք կ'ապրեցնէ. ցարդ ոչ մէկ կորուստ կամ գողութիւն արձանագրուած է եւ արտադրուածն ալ հպարտօրէն կը ծախուի եւրոպական շուկայի վրայ... Ի՞նչ խայտառակութիւն կայ անոր մէջ»:

Պարզ է, թէ մարդիկ հիւանդագին փափաք մը ունին անպայման սեւը տեսնելու: Ասլանեանին եւ կարգ մը ուրիշ ներդնողներու փորձառութիւնը ժխտական փորձառութեանց դիմաց հակակշռելով, կրնանք առարկայական պատկեր մը ունենալ Հայաստանի կացութեան մասին: Ասլանեանները ամէն հաւանականութիւն աչք առնելով կը ջանան նպաստել Հայաստանի տնտեսութեան. ուրիշներ բաւարարուած են իրենց իմաստութեան գոհարները շռայլելով կամ ողբերգական կացութեան մը հաշուին քաղաքական կէտեր արձանագրելով:

Իր յօդուածին մէջ պրն Ոսկունի կը մէջբերէ «Առաւօտ»-ի խմբագիր Արամ Աբրահամեանի մէկ արտայայտութիւնը եւ կը փորձէ զայն վերագրել սփիւռքահայ «իշխանամէտներուն»: Աբրահամեան կը գրէ. «Գլենդէյլից կամ Բէյրութից մեզ հայրենասիրական «յորդորներ» ուղարկելը շատ դիւրին գործ է»:

Զարմանալի է, որ պրն Ոսկունի այդ մեղադրանքին դիմաց ուրիշ հասցէներ կը փնտռէ՝ փոխանակ այստեղ ինքզինք տեսնելու...

Դժբախտաբար Սփիւռքը իր կարելին չէ տուած Հայաստանին. ատոր մեղքը հաւասարապէս պէտք է բաժնեն Հայաստանն ու Սփիւռքը, եւ կարգ մը պատասխանատու մարդիկ, նոյնքան ալ այդ պատասխանատուներէն անդին տիրող կացութիւնները՝ հոս եւ հոն:

Մանրավաճառութիւն է եւ նանրամտութիւն կացութեան պատասխանատուութիւնը բեռցնել մէկ անձի վրայ եւ խորհիլ, թէ անոր անցումով, հրաշալի վարդագոյն երկինք մը կրնայ պարզուիլ:

Պրն Ոսկունի իր մամլոյ ընտրեալ քաղուածքներով եւ մանաւանդ քննադատելու իր մեծ ախորժակով դժբախտաբար ինքզինք կը տեղաւորէ վերեւի պատկերին մէջ:

Այս տողերը գրողը միշտ յարգանքով ու հետաքրքրութեամբ հետեւած է Տիգրան Ոսկունիի հրապարակագրական ասպարէզին, բնականաբար միշտ չբաժնելով հանդերձ անոր կարգ մը կեցուածքներն ու տեսակէտները:

Ան Սփիւռքի վաստակաւոր հրապարակագիրներու ամէնէն փայլուններէն մէկը եղած է ու կը մնայ: Շատ պիտի փափաքէինք իր վաստակին հանդէպ պահել մեր յարգանքն ու հիացումը՝ պայմանաւ, որ ան իր բեղմնաւոր գրիչը չթաթխէ այսպիսի «խայտառակութիւններու» մէջ:

Պէյրութ, ԱԶԴ

Աշխարհի խոշորագույն «Բրիտանական ավիաուղիներ» ավիաընկերությունում տեղի ունեցող կառուցվածքային փոփոխությունների կապակցությամբ Երեւանում է ընկերության տարածաշրջանային (Ծոցի երկրների, Կենտրոնական Ասիայի եւ միջերկրածովյան երկրների) մենեջեր Ստիվ Ալենը։ Առիթից օգտվելով, հարցազրույց ունեցանք նրա հետ, որին մասնակցում էր նաեւ Կենտրոնական Ասիայի գծով մենեջեր Դագի Դուգլասը։ Նա մինչ վերջերս ղեկավարում էր Երեւանում գտնվող «Բրիտանական ավիաուղիների» տարածաշրջանային գրասենյակը, իսկ այժմ պրն Դուգլասի նոր նշանակման վայրն Ալմաթին է։ Պրն Ալենին ուղղված մեր առաջին հարցը հետեւյալն էր.

«Այս տարածաշրջանում մեր բիզնեսը սեպտեմբերի 11-ից հետո վնասներ չկրեց»

Ասում է «Բրիտանական ավիաուղիների» տարածաշրջանային մենեջերը

– Սեպտեմբերի 11-ի իրադարձությունները մեծ կորուստներ պատճառեցին բոլոր խոշոր ավիաընկերություններին։ Այդ առումով ինչպիսի՞ վիճակի առջեւ հայտնվեց «Բրիտանական ավիաուղիները» եւ ինչպիսի՞ն է կացությունը հիմա։

– Մենք նույնպես վնասներ կրեցինք մոտ 25 տոկոսի չափով։ Ամենից շատ վնասվեցին մեր ամերիկյան եւ մերձավորարեւելյան չվերթները։ Սակայն դեկտեմբեր-հունվարից այդ վնասը սկսեց վերականգնվել։ Չնայած դեռեւս չենք հասել մինչ սեպտեմբերի 11-ը եղած ծավալներին։ Ներկայումս շատ մեծ մարտահրավերների առջեւ ենք կանգնած, բայց հույսով ենք, որ կկարողանանք հաղթահարել եւ հասնել նախկին պայմաններին։ Փետրվարին սկսված վերափոխումների արդյունքում մեր ծառայությունները դասակարգել ենք 4 մասի՝ էկոնոմ, էկոնոմ պլյուս, բիզնես եւ առաջին կարգեր։ Դա շատ հաճախորդների է գրավում եւ դրական բազմաթիվ արձագանքներ ենք ստանում։ Այս ծառայությունները գործում են Հյուսիսատլանտյան (դեպի Ամերիկա) չվերթներում։ Նոր չվերթ ենք նախատեսում դեպի Կովկաս «Էրբաս-321» նոր ինքնաթիռով։ Այս տարածաշրջանի հետ մեր պարտավորվածությունը մնում է նույնը։ Այս տարածաշրջանը գրեթե միակն էր, դեպի ուր մեր թռիչքների վրա սեպտեմբերի 11-ը որեւէ ազդեցություն չթողեց։ Մեր բիզնեսն այստեղ շարունակում է զարգանալ։

– Վերջերս դեպի այս տարածաշրջան չվերթները սկսեցին կատարվել ավելի մեծ տարողությամբ ինքնաթիռներով։ Դա պայմանավորված է նշված գործոնո՞վ։

– Հիմնական պատճառն, այո, այն է, որ կովկասյան տարածաշրջանում մեր բիզնեսը վնասներ չունեցավ սեպտեմբերի 11-ի իրադարձությունների հետեւանքով եւ շարունակում է զարգանալ։ Հունվարից հետո եւ հատկապես վերջին երկու ամիսների ընթացքում պահանջարկն այնքան մեծ էր, որ մենք ստիպված եղանք նոր «էյրբասներ» մտցնել։ Դրանք 20 տոկոս ավելի նստատեղեր ունեն։ Շաբաթական երեք թռիչքներից երկուսը կատարում ենք այդ բոլորովին նոր ինքնաթիռներով։

– Հնարավո՞ր է, որ Լոնդոն-Երեւան ուղիղ չվերթ սկսի գործել, առանց Թբիլիսիում կանգառ անելու։

– Իմ Երեւան այցելության հիմնական նպատակներից մեկն էլ այդ թռիչքի պահանջարկն ուսումնասիրելն է։ Եթե մեծ պահանջարկ լինի, կմտածենք նաեւ դրա մասին։ Առայժմ նույն չվերթներն են մնում։ Չնայած Թբիլիսիում կանգառ ունենք, բայց ընդամենը 45 րոպե, որն ուղեւորներին մեծ անհանգստություն չի պատճառում։ Ժամանակի ընթացքում մենք Երեւան-Լոնդոն ուղիղ չվերթ կբացենք, որովհետեւ գիտենք, որ մեր ուղեւորները դա պահանջում են, եւ մենք ցանկանում ենք բավարարել այդ պահանջը։ Ուղղակի առայժմ հայտնի չէ, թե դա երբ կլինի։ Մենք երկու հարցում արդեն ընդառաջ գնացել ենք ուղեւորներին։ Լոնդոնից ավելի վաղ ենք թռչում, իսկ Երեւանից ավելի ուշ։

– Իսկ հնարավո՞ր է, որ Երեւանը դիտարկվի որպես տարանցիկ կետ այլ չվերթների համար։

– Մենք Հայաստանը համարում ենք Անդրկովկասի կարեւոր երկրներից մեկը եւ ինչու չէ, հնարավոր է, որ դառնա տարանցիկ երկիր մեր չվերթների համար։ Իհարկե, ուրախ կլինեմ իրագործված տեսնել ուղեւորների այդ պահանջը, բայց նախ եւ առաջ կցանկանայի, որ ավելի շատ մարդիկ այցելեն եւ տեսնեն Հայաստանը, ինչպես նաեւ Հայաստանից ավելի շատ մարդիկ այցելեն Անգլիա։

– Արդյոք դեպի Կովկաս չվերթների պահանջարկի աճին չնպաստե՞ց «Հայկական ավիաուղիների» թռիչքների դադարեցումը դեպի Ֆրանկֆուրտ եւ Ամստերդամ։

– Իհարկե, դա ազդել է, եւ դեպի Ամերիկա թռչողները Ամստերդամի ու Ֆրանկֆուրտի փոխարեն գալիս են Լոնդոն։

– Կցանկանայինք իմանալ, թե ինչո՞ւ «Բրիտանական ավիաուղիները» չունի VIP սպասարկման սրահներ։ Դա հետաքրքրում է Հայաստանի առավել ունեւոր բնակիչներին։

– Սպասարահում մենք փոքր անձնակազմ ունենք։ Դա է պատճառը։ Իսկ ստուգումից հետո ուղեւորները կարող են օգտվել VIP ծառայությունից։

– Դուք ինչպե՞ս եք վերաբերվում «Զվարթնոց» օդանավակայանը լիազորագրային կառավարման հանձնելու պայմանագրին։ Դա նպաստավո՞ր կլինի ծեզ համար, թե՞ ոչ։

– Առայժմ վաղ է այդ մասին խոսելը, բայց պետք է նշեմ, որ մենք եւս մեծապես ոգեւորված ենք այդ ծրագրով։ Հույսով ենք, որ կկարողանանք համագործակցել օդանավակայանի նոր ղեկավարության հետ ապահովելու համար ուղեւորների անվտանգությունն ու հանգիստը։

– Հարցազրույցի սկզբում նշեցիք վերափոխումների մասին։ Արդյոք ավիաընկերությունում կատարված կառուցվածքային փոփոխություններն այդ վերափոխումների՞ արդյունք են։ Պրն Դագլասի տեղափոխումը Ալմաթի եւ մեր տարածաշրջանային կառույցի ընդլայնումը նո՞ւյնպես այդ ենթատեքստում է։

– Այդ վերակառուցումն ամբողջ ավիաընկերությանն է վերաբերում։ Դագի Դուգլասի նոր նշանակումը նույնպես այդ գործընթացի մաս է։ Նպատակահարմար գտանք, որ Կենտրոնական Ասիայով զբաղվի կոնկրետ մեկը, եւ ամենահարմար թեկնածուն նա էր։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ձախից աջ Դագի Դուգլասը եւ Ստիվ Ալենը։

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՎԵԼՔ

Իսրայելա-պաղեստինյան բանակցությունները վերսկսվեցին

Երկուշաբթի երեկոյան Իսրայելը վերսկսել է Պաղեստինյան ինքնավարության հետ 2 ամսից ավելի ընդհատված բանակցությունները։ Ֆրանսպրեսի ստացած տեղեկությունների համաձայն, Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսն առանձին հանդիպում է ունեցել պաղեստինցիների ֆինանսների նախարար Սալամ Ֆայադի հետ։ Հանդիպման ընթացքում մասնավորապես խոսվել է պաղեստինցի ժողովրդին օգնելու նպատակով միջոցների հանգանակման մասին։ Իսրայելի հանրային ռադիոն հաղորդել է, որ Պերեսը հանդիպելու է նաեւ Պաղեստինյան ինքնավարության նոր ներքգործնախարար Աբդելռազաք ալ Յահյայի հետ։

Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնը հունիսին նշանակված պաղեստինցի հիշյալ 2 նախարարներին զերծ է համարում կաշառակերությունից, որի մեջ մշտապես մեղադրում է Յասեր Արաֆաթի վարչակազմին։ Ըստ «Ջերուսալեմ փոստ» թերթի, Շարոնը Պերեսին հանձնարարել է միջոցներ հայթայթել Այսրհորդանանի պաղեստինցիների վիճակը թեթեւացնելու համար, որոնք հունիսի 19-ից կրկին ապրում են իսրայելական օկուպացման պայմաններում։

Միաժամանակ լրատվամիջոցները հաղորդում են Պաղեստինի անվտանգության ծառայություններում կադրային փոփոխությունների առաջացրած դժգոհության մասին։ Արաֆաթի վարչակազմում խոսում են Այսրհորդանանի հետախուզության պետ, գեներալ Թաուֆիկ Թիրաուիի հեռացման մասին, մինչդեռ հեռացման փաստը ժխտում են հետախուզության 3 բարձրաստիճան անձինք, այդ թվում Թիրաուիի անմիջական վերադասը։ «Ֆիգարո» թերթը գրում է, որ ամերիկացիների ուժգին ճնշման ներքո Արաֆաթն ստիպված բարեփոխումներ է անցկացնում անվտանգության ծառայություններում։

Մոսկվայում Ռուսաստանի եւ Ֆրանսիայի արտգործնախարարներ Իգոր Իվանովը եւ Դոմինիկ դը Վիլպենը հավաստել են մերձավորարեւելյան հաշտության խորհրդաժողովի անցկացման անհրաժեշտությունը եւ Արաֆաթին ճանաչել Պաղեստինյան ինքնավարության «օրինական ներկայացուցիչ»։ Հաղորդվում է նաեւ, որ Իսրայելի կառավարության ընդունած օրինագծով թույլատրվում է անվտանգության նկատառումներով հանրային հողերը վաճառել միայն հրեաներին։

Պ. Բ.

Զենքի համաշխարհային շուկայում գերիշխող է ԱՄՆ-ը

«Վաշինգտոն դիպլոմատ» հանդեսը, ըստ ԱՄՆ պետքարտուղարության տվյալների, գրում է, որ 1989-99 թթ. ընթացքում համաշխարհային շուկայում վաճառվել է 528 մլրդ դոլար ընդհանուր արժողությամբ զենք, զինամթերք, հանդերձանք։ Այդ 528 մլրդ գումարի կեսից ավելին բաժին է ընկնում ԱՄՆ-ին՝ 275,6 մլրդ դոլար կամ ընդհանուրի 52,2 տոկոսը։ Երկրորդ տեղում Ռուսաստանն է՝ 11,8 տոկոս կամ 62,4 մլրդ, ապա հաջորդում են Մեծ Բրիտանիան՝ 11 տոկոս, Ֆրանսիան՝ 7,2, Գերմանիան՝ 3,5, Չինաստանը՝ 2,4 տոկոս։

Ըստ ամերիկյան ռազմական փորձագետների, 1989-98 թթ. ԱՄՆ ռազմական արտահանումների 35 տոկոսը բաժին է ընկնում Եվրոպայի երկրներին եւ Կանադային, 29 տոկոսը՝ Միջին Արեւելքի պետություններին՝ հիմնականում Իսրայելին, Եգիպտոսին, Թուրքիային, 27 տոկոսը՝ Հեռավոր Արեւելքի երկրներին, Ավստրալիային եւ Նոր Զելանդիային, 9 տոկոսը՝ Աֆրիկայի, Լատինական Ամերիկայի եւ Հարավային Ասիայի զարգացող երկրներին։

Թուրքիայում ներքաղաքական կյանքը մնում է անորոշ

Որոշակին Մեջլիսի վաղաժամկետ ընտրությունների անհրաժեշտությունն է

Վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի վատառողջությունից բխող անգործունակությունը պատճառ է դարձել, որ Թուրքիայի քաղաքական օրակարգում հայտնվի Մեջլիսի վաղաժամկետ ընտրությունների հարցը։ Տվյալ դեպքում խնդիրը սոսկ ընտրությունները չեն, այլ կառավարության կենսունակությունը, դրան մաս կազմող Ազգայնական շարժում եւ «Մայր հայրենիք» կուսակցությունների տարաձայնությունները, ինչպես նաեւ երկրի ներքաղաքական կյանքում առաջացած անորոշությունը։

Հուլիսի 3-ին **«Ազգն»** անդրադարձավ անորոշությանը, տեղեկացնելով Անկարայում Էջեւիթի գլխավորությամբ հրավիրված կառավարության մաս կազմող կուսակցությունների ղեկավարների հուլիսի 1-ի խորհրդակցության մասին։ Հուլիսի 3-ին, երեք օրվա տարբերությամբ, Էջեւիթը նոր խորհրդակցություն հրավիրեց։ Ըստ Եվրոպյութին, մասնակիցները կառավարության ճակատագրի առնչությամբ ընդհանուր հայտարարի չեն եկել։ Սակայն դա չխանգարեց Էջեւիթին, որպեսզի նա հուլիսի 7-ի ժամուլի ասուլիսում հերթական անգամ հայտարարի, թե ինքը կտրականապես դեմ է վաղաժամկետ ընտրություններին, դրանք ինչպես սահմանադրությունն է նախատեսում, անցկացվելու են 2004 թ. ապրիլին, իսկ կառավարությունը մինչեւ ընտրություններ մնալու է իշխանության գլուխ։

Մինչ Էջեւիթն այս հայտարարությունն էր անում, ընդգծելով կառավարության ներսում համերաշխությունը, շուրջ 45 րոպե հետո լրագրողների առջեւ ելույթ է ունենում Ազգայնական շարժում կուսակցության նախագահ, փոխվարչապետ Դեւլեթ Բահչելին եւ արտահայտվում «սեպտեմբերի 1-ին Մեջլիսի արտակարգ նիստ գումարելու, իսկ նոյեմբերի 3-ին երկրում վաղաժամկետ ընտրությունների անցկացման որոշում կայացնելու» օգտին։ Թերեւս նա դրանով ակնհայտորեն հակադրվում է Էջեւիթին։

Հարկ է նշել, որ հակադրության առումով ավելի քան ակնհայտ է փոխվարչապետ Հյուսամեթդին Օզքանի եւ 3 նախարարների հրաժարականը։ Մինչդեռ նա Էջեւիթի Ձախ ժողովրդավարական կուսակցության մեջ նրա աջ թեւն էր համարվում։ Հասկանալի է, որ եթե Բահչելիի հակադրությունը փլուզման եզրին է կանգնեցրել թուրքական կառավարությանը, ապա Օզքանի հակադրությամբ Ձախ ժողովրդավարական կուսակցությունը կանգնեց կազմալուծման շեմին։ Քանի որ Օզքանի հրաժարականին հետեւեց եւս 22 պատգամավորի հրաժարականը, որոնք միաժամանակ հրաժարվեցին Ձախ ժողովրդավարական կուսակցությանը հետագա անդամակցությունից, ուստի Մեջլիսում Էջեւիթը զրկվեց պատգամավորական մեծամասնության աջակցությունից։ Այս հանգամանքը նրա կուսակցությանը զրկեց այն առաջատար դիրքից, որն զբաղեցնում էր կառավարող կոալիցիայի կազմում։ Այս պայմաններում միանգամայն կասկածի տակ դրվեց որպես վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի պաշտոնավարության նպատակահարմարությունը։

Հրաժարականի մասին հուլիսի 9-ի համարում տեղեկացնում է թուրքական «Զաման» թերթը։ Ըստ տեղեկության, հուլիսի 8-ին Օզքանը վարչապետի գրասենյակում հանդիպում է Բյուլենթ Էջեւիթին։ Հանդիպմանը նրանից հրաժարական է պահանջվում, որի հիման վրա Օզքանը ներկայացնում է դիմումը։ Այնուհետեւ նա հրաժարականի մասին հեռախոսով տեղեկացնում է մշակույթի նախարար Իսթեմիհան Թալային։ Օզքանի օրինակով հրաժարական է տալիս նաեւ Թալայը, ապա պետնախարար Ռեջեփ Օնալը եւ Ձախ ժողովրդավարական կուսակցության մի շարք պատգամավորներ։

«Զամանը» ենթադրում է, որ այսօր Էջեւիթին իրենց հրաժարականը կներկայացնեն պետնախարարներ Հասան Գեմիջին եւ Մուստաֆա Յըլմազը։ Ներկա պահին պաշտոնից եւ Ձախ ժողովրդավարական կուսակցության անդամակցությունից հրաժարվել են 22 պատգամավոր, որոնցից 3-ը փոխվարչապետ Օզքանի հետ կառավարության անդամներ են, իսկ Ալի Ըլըքսոյը՝ Մեջլիսի փոխնախագահ։

Հրաժարականները ցույց են տալիս, որ վարչապետ Էջեւիթի վատառողջության պատճառով Թուրքիայի ներքաղաքական կյանքում առաջացած անորոշությունը անելանելի կացության մեջ է դրել Ձախ ժողովրդավարական կուսակցությանը։ Որոշակին Թուրքիայում վաղաժամկետ ընտրությունների հասունացումն է, իսկ դրանք ենթադրում են նոր կառավարության կազմավորում։

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Սեւդա Սեւան. «Հիացած եմ մյուս ժողովուրդների գրական հաջողությունների նկատմամբ ֆրանսիացիների վերաբերմունքից»

ՍՈՖԻԱ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ. Ֆրանսիայի բազմերանգ մշակութային կյանքում վերջերս տեղի ունեցավ մի իրադարձություն, որն իր դրոշմը թողեց բուլղար-ֆրանսիական ավանդական հարաբերությունների վրա: Ֆրանսիայի Գրքի կենտրոնի նախաձեռնությամբ «Խառնածին գրականություններ» (երբ հեղինակը գրում է օտար ազգի լեզվով) միջոցառմանը մասնակցելու համար Ֆրանսիա էր հրավիրվել նաեւ մեր հայրենակից, հայտնի գրող, Բուլղարիայում Հայաստանի Հանրապետության դեսպան Սեւդա Սեւանը: Նշված գրական միջոցառմանը մասնակցում էին միայն եվրոպացի 9 հեղինակներ, այդ թվում նաեւ տիկին Սեւանը, որի «Ռոդոսթո, Ռոդոսթո...», «Ինչ-որ տեղ Բալկաններում» եւ «Դեր-Զոր» եռահատոր վեպը ֆրանսերեն թարգմանությամբ լույս տեսավ Փարիզում:

Այս առիթով Բուլղարիայում ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ թղթակիցը հանդիպեց ու զրուցեց տիկին դեսպանի հետ:

–Ֆրանսիայի մշակութային հասարակայնությունն ինչպե՞ս ընդունեց Ձեր ստեղծագործությունը եւ անձամբ Ձեզ՝ որպես հեղինակի:

– Նախ եւ առաջ կուզենայի նշել իմ հիացմունքը ֆրանսիացիների վերաբերմունքից մյուս ժողովուրդների գրական հաջողությունների նկատմամբ: Հինգ օրվա ընթացքում Արեւմտյան Ֆրանսիայի տարբեր քաղաքներում տեղի ունեցան տասը հանդիպումներ մշակութային գործիչների ու գրքասերների հետ: Հետաքրքրությունն իմ վեպերի նկատմամբ, որոնք «Ինչ-որ տեղ Բալկաններում» վերնագրով հրատարակվել էին «Թերակղզիների ոգին» հրատարակչության կողմից, հասկանալի մեծ էր, քանի որ դրանց մեջ արտացոլված է բուլղար եւ հայ ժողովուրդների բազմադարյան պատմության մի հատված, որն ընդգրկում է Առաջին համաշխարհային պատերազմի ողբերգական ժամանակաշրջանը: Եռահատորը համապատասխանում է «Խառնածին գրականություններ» նախաձեռնության նպատակներին ու խնդիրներին, կրկնակի լեզվական նույնությունը ու արտացոլում է բուլղարացիների եւ հայերի ազգային ազատագրական պայքարը:

– Նշված ծրագրից դուրս մասնակցե՞լ եք արդյոք այլ հանդիպումների եւ միջոցառումների:

– Գրքի ազգային կենտրոնի ծրագրից դուրս, հետագա 10 օրվա ընթացքում, հանդիպումներ եմ ունեցել Ֆրանսիայի ընթերցողների հետ: Սլավոնական գրության եւ մշակույթի տոնի նախօրեին գիրքը ներկայացվեց նաեւ Փարիզում Բուլղարիայի դեսպանությունում: Ելույթով հանդես եկավ Ֆրանսիայում Բուլղարիայի դեսպան պրն. Մարին Ռայկովը: Ընդունելությանը ներկա էին Ֆրանսիայի մշակույթի հայտնի գործիչներ, Փարիզում ՀՀ դեսպանության ներկայացուցիչներ, հայազգի գործարարներ, Ֆրանսիայում բնակվող բուլղարացիներ: Թուլուզի Մշակութային կենտրոնում կայացավ մշակութային գործիչների եւ ընթերցողների հանդիպում, որը կազմակերպվել էր Ֆրանս-բուլղարական բարեկամության ասոցիացիայի, Քաղաքային գրադարանի եւ տեղի հայկական մշակութային կենտրոնի կողմից:

– Իսկ մեր հայրենակիցների հետ ունեցե՞լ եք առանձին հանդիպումներ:

– Այո, եռահատորը ներկայացվեց Փարիզի «Սուրբ Սեւրոպ» մշակութային կենտրոնում, ինչպես նաեւ Մարսելի Հայ առաքելական եկեղեցուն կից մշակութային կենտրոնում: Երկու միջոցառումների համակազմակերպիչն էր Ֆրանսիա-բուլղարական բարեկամության ասոցիացիան:

– Ինչպիսի՞ տպավորություններով եք վերադարձել Ֆրանսիայից:

– Կուզենայի նշել բոլոր հանդիպումներում բազմաթիվ մասնակիցների ցուցաբերած մեծ հետաքրքրությունը միջոցառումների նկատմամբ: Ամեն ոք ձգտում էր ինքնագիր ստանալ իր գնած գրքի վրա: Եռահատորի հրատարակումը ֆրանսերենով, բուլղար գրականության երկարամյա թարգմանիչ Մարի Վրինայի թարգմանությամբ, կարելի է որակել որպես նորույթ բուլղար-ֆրանսիական ավանդական գրական փոխհարաբերություններում: Վեպն արդեն դուրս է եկել բուլղարացի եւ հայ ընթերցողների շրջանակներից եւ ներկայացվել եվրոպական մի երկրում, որը հայտնի է աշխարհին նաեւ իր հազարամյա մշակույթով եւ հարուստ գրականությամբ:

ԿԱՐՈ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ,
Արմենպրես
«Ազգի» համար

ԱՐԺԵՔՆԵՐ

Պավարոտտի. «Ձայնս կհուշի, թե երբ պետք է թողնեմ երգելը»

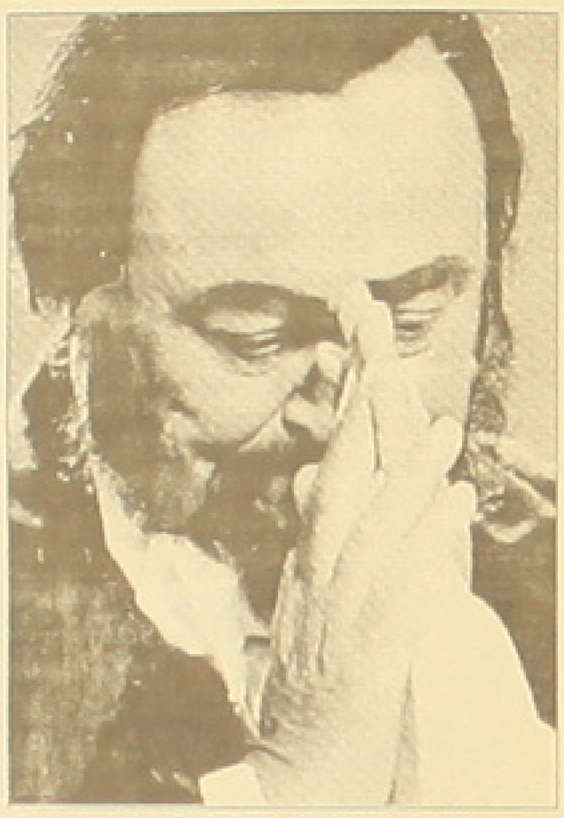

Մայիսին Նյու Յորքի Մետրոպոլիտեն օպերայում իր կարիերայի վերջինը հորջորջված համերգը գրիպի պատճառաբանությամբ չեղյալ հայտարարելուց հետո լեգենդար լիրիկական տենոր Լուչիանո Պավարոտտիի շուրջ ասեկոսեները չեն դադարում, որ նա կարող է ընդհանրապես թողնել երգելը: Վաթսունվեցամյա երգչի համագործակցությունն այդ թատրոնի հետ բեղմնավոր է եղել:

Երեսուներեք տարվա ընթացքում 375 համերգ: Տոմսերի արժեքը՝ մինչեւ 1875 դոլար է:

Ընդունելով հանդերձ, որ վերջին շրջանում ստիպված է եղել բավական կրճատել իր համերգների քանակը, Պավարոտտին, այնուամենայնիվ, համոզմունք է հայտնել, որ դեռ վաղ է խոսել երգելն ընդհանրապես թողնելու մասին: Հունիսի սկզբներին, հակառակ 89-ամյա հոր մահվան դեպքին, նա չէր հետաձգել կամ ջնջել չորս օր հետո կայանալիք իր տարեկան բարեգործական համերգը:

«Թայմ» շաբաթաթերթին տված հարցազրույցում անզուգական երգիչը բարձր է գնահատել իր ձայնի ներկա վիճակը: «Շատ ուրախ եմ ընդհանուր առմամբ ձայնիս վիճակով: Լավ գիտեմ իմ ձայնը եւ վստահ եմ, որ ձայնս ինձ կհուշի, երբ պետք է թողնեմ երգելը», ասել է նա:

Այն հարցին, թե կկարողանա՞ արդյոք մինչեւ 2005 թ. արդեն ծրագրված բոլոր համերգները համապատասխան մակարդակով անցկացնել, նա պատասխանել է. «Ես միշտ անհավասալի բծախնդրությամբ հետեւել եմ իմ ձայնին: Այս ասպարեզում իմ երկար կարիերան դրա հետեւանքն է: Սովորաբար չեմ կատարում այնպիսի դերեր կամ երգեր, որոնք իմ ոճին կամ կատարողական տեխնիկային չեն համապատասխանում: Բավական կրճատել եմ համերգների քանակը եւ այժմ տալիս եմ տարեկան մոտ 40 համերգ: Օպերայում քիչ եմ հայտնվում: Մեծ մասամբ մենահամերգներ կամ բարեգործական համերգների եմ մասնակցում»:

«Իսկ ի՞նչ եք պատրաստվում անել բեմակի անցնելուց հետո» հարցին նա պատասխանել է. «Վստահաբար՝ կդասավանդեմ: Իմ կարծիքով, բոլորն էլ կարող են երգել: Բոլորի ձայնն էլ կարելի է մշակել: Լավ երգելը մեծապես կախված է լավ մշակումից եւ տեխնիկայի վրա համառ աշխատելուց»:

«Ովքե՞ր են, ձեր կարծիքով, հաջորդ երեք տենորները» հարցին Պավարոտտին խուսափողական պատասխան է տվել. «Աշխարհում շատ գեղեցիկ տենորներ կան, որոնք լավ կարիերա են ստեղծում»:

Ավելացնենք, որ 1996-ից՝ ամուսնական կյանքի 33 տարիներից հետո, նա բաժանվել է կնոջից, որից ունի 3 դուստր: Ներկա ընկերուհին 33-ամյա Նիկոլետտա Մանտովանին է, որի հետ ապրում է Մոդենայում: Երկու մյուս տենորների՝ Պլաչիդո Դոմինգոյի եւ Խոսե Կարրերասի հետ նա այնքան մեծ հաջողությամբ ժողովրդական է դարձրել օպերային արվեստը, որ նրանց համատեղ թողարկած լազերային սկավառակները հավասարապես մրցակցում են պոպ երաժշտության լավ կատարումների հետ: Պավարոտտին նաեւ ֆուտբոլի մեծ սիրահար է: «Դրանց համակցությունը գերազանց արդյունք կարող է տալ: Երկուսն էլ օժանդակում են մարդկանց համախմբելուն»:

Հ. ԾՈՒԼՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բոբ Հոուփի հիշատակին

Նախագահ Ջորջ Բուշ կրտսերի հրամանով Լոս Անջելեսի գերեզմանատներից մեկում «Բոբ Հոուփի անվան վետերանների մասունք» բացումն է կատարվել վերջերս հավերժացնելու 60-70-ական թթ. հանրահայտ եւ շատ սիրված, այժմ 99-ամյա կոմիկ դերասանի անունը, որը տարիներ շարունակ զվարճացրել է տարբեր երկրներում տեղակայված ամերիկյան զորքերին սկսած Երկրորդ աշխարհամարտից մինչեւ Ծոցի պատերազմը:

«Իրանի հայկական եկեղեցիները»

«Իրանում ցարդ կառուցված են 573 եկեղեցիներ եւ վանքեր, որոնցից այսօր կանգուն են 82-ը» տեղեկացնում է ընթերցողներին «Իրանի տեսական հետազոտություններ» հիմնարկի կողմից լույս տեսած «Իրանի հայկական եկեղեցիները» գիրքը, որը 120 էջերից բաղկացած պատշաճ կազմով եւ գեղեցիկ տպագրությամբ մի հրատարակություն է:

Գրքի հեղինակը, ըստ «Ալիք» շաբաթաթերթի լրատվության, իրանահայ մտավորական Լինա Մելքումյանն է, որն ավելի քան մեկ տասնամյակ պրպտումներ է կատարել այդ բնագավառում: Գրքում հեղինակը սեղմ գծերով ներկայացրել է հայկական եկեղեցու պատմությունը, ապա անդրադարձել Իրանի հայկական եկեղեցիներին տալով մանրամասն տեղեկություններ: Հատորում, որն արժանացել է Թեհրանի թեմի առաջնորդի օրհնության գրին եւ գնահատանքին, տեղ են գտել նաեւ մի շարք եկեղեցիների եւ վանքերի հատակագծերի նկարները:

Հ. Օ.

Արեւի, հողի ու Մինասի Ջաջուռը

«... Անձրեւ, ցեխոտ օր է: Երկնքի կարը քանդվել, երկնքի ջուրը իջնում է երկրի վրա: Զորով մի մարդ է գնում: Ծանր դուռը շալակած, ծանր-ծանր գնում է: Էրեկլեն է: Թուրքերի ձեռքից այս է փրկել՝ իր տան դուռը: Ու դուռը փորձում է հասցնել Ջաջուռ: Դռան վրա ծանր խաչ կա, գեղեցիկ, վրան պատկերներ ու նախշերով խաչ: Էրեկլեն տանում է դուռը, որպեսզի ծանր խաչը վրան, Քրիստոսի չարչարանքների վկայությունը վրան դուռը հարամու ձեռը չընկնի... Էրեկլեն էդ տեսակ մարդ էր...»:

Ինքն էր տեսե՞լ, իր ծննդից տասը տարի առաջ պատահած դեպքն իրեն այնքան էին հիշեցրել, որ իր մեջ նստել էր որպես աչքի տեսա՞ծ: Ու այս դուռն ինքը տարել, Ջաջուռի բոլոր տների դռներին կախել է, Ջաջուռի մասին պատմող ամեն նկարում կախել է, որպեսզի... «Էրեկլեն չմոռացվի, Ջաջուռը, Հայաստան չմոռացվի»:

Ու հիմա, երբ փորձում ես ինչ-որ կերպ մոտենալ Մինասին, պիտի Ջաջուռում լինես նաեւ:

«Մինասի պատկերային ելման կետը, անտարակույս, իր ծննդավայրն է,– գրում է արվեստաբան Պողոս Հայթայանը: – Այն նրան ուղեկցելու է ողջ կյանքում՝ անկախ պատկերման ժանրից ու բովանդակությունից: Այն նրա հավատո հանգանակն է, էության, մտքի ու սրտի խորքում նստած աներեր հավատամք, միաժամանակ բովանդակություն ու ձեւ: Ջաջուռը ոչ միայն ծննդավայր է, այլ նաեւ հայրենիքը եւ աշխարհը ճանաչելու ճանապարհ մեկնակետ»:

Քամին ու արեւն այստեղ՝ Ջաջուռում, իրար հետ են, իրար մեջ: Ու չգիտես, թե ինչից ես դողում: Ահա այս հավերժական սարսուռն է պատկերել իր՝ հասկապես սկզբնական շրջանի գործերում Մինասը: Մինասի մոտ ամեն ինչ շիկացած է, ուստի հազարամեկերորդ անգամ ճշմարիտ է մեծն Սարյանը, երբ ասում է. «Նկարիչներն արշալույս են պատկերում: Արշալույսը տրամադրություն է, իրարու ծովված լույս է ու խավար: Բայց շատ քչերն են համարձակվում արեւ նկարել: Արեւի տակ ամեն ինչ շատ ցայտուն է, արեւը կտրում է սովորական ձեւերը, խառնում է գծերը, դժվար է որսալ ու հաղորդել այդ ամենը ներկերի միջոցով: Մինասը չի վախենում պայծառությունից, նա քայլ է արել արեւի աշխարհում...»:

Սովորական աչքն այս Ջաջուռ գյուղում արեւի մեջ սուրացող քամին չէր տեսնի: Մինասը տեսել է ու մեզ ցույց է տալիս: Ու ամեն հարմար առիթի դեպքում Ջաջուռ մտնելիս հենց այս արեւախառն քամին ու հողմախառն արեւն եմ տեսնում: Ամեն անգամ այս փոքրիկ գյուղը ես բացատրում եմ նախ եւ առաջ Մինասով: Եվ ճշմարիտ է Ջաջուռի միջնակարգ դպրոցի տնօրեն Թամարա Սուվարյանը, երբ ասում է, որ Ջաջուռը աշխարհում ճանաչվեց Մինասով: «Մինասը Ջաջուռն է պատկերել, իր Սոֆո մայրիկին է պատկերել, իր հարազատներին է պատկերել, այսպիսով աշխարհին մայր դարձնելով մեր Սոֆո մայրիկին»:

Ի վերջո, ավարտին են մոտենում Շիրակի մարզի Ջաջուռ գյուղում Մինասի տուն-թանգարանի կառուցման նախապատրաստական աշխատանքները: Հույս ունենանք, որ ուշացած, բայց այս կարեւոր տունը կտեսնենք:

«Երբ ես գալիս եմ գյուղ, տեսնում եմ՝ կավե տնակների շեմին նստած են կանայք՝ գլուխն ափերի մեջ առած: Իմ առջեւ բացվում է ամբողջ աշխարհը: Ես մոռանում եմ բոլոր իզմերի, հոսանքների, ուղղությունների մասին եւ մտածում եմ կյանքի մասին»:

Այսպես է, լեռնային այս գյուղում մոռանում ես անցողիկ ամեն ինչի մասին եւ տրվում ես տիեզերական թելադրանքի ուժին: Մինասի թելադրանքին ես տրվում:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՍՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Մարզական

Աշխարհի առաջնությունը թվերով եւ փաստերով

■ Ֆուտբոլի աշխարհի 17-րդ առաջնության 64 հանդիպումներում խփվել է 161 գնդակ: Միջին արդյունավետությամբ (2,51 գոլ) 17-րդ առաջնությունը զգալիորեն զիջում է Ֆրանսիայում կայացած նախորդ մրցաշարին (2,67 գոլ), որի 64 հանդիպումներում խփվել էր 171 գնդակ: Աշխարհի նախորդ առաջնություններում ավելի ցածր արդյունավետություն գրանցվել էր միայն 1990 թ. (2,21 գոլ):

■ 64 հանդիպումներից 16-ում գրանցվել է ոչ-ոքի արդյունք, 3 խաղում (Շվեդիա-Սենեգալ 1-2, Հար. Կորեա-Իտալիա 2-1, Սենեգալ-Թուրքիա 0-1) հաղթողին որոշել է «ոսկե գոլը»: 2 խաղում (Իսպանիա-Իռլանդիա 1-1, 3-2 11 մ, Իսպանիա-Հար. Կորեա 0-0, 3-5 11 մ) հաղթողը որոշվել է 11 մ հարվածաշարի շնորհիվ:

■ Աշխարհի 17 առաջնություններում անցկացվել է 644 խաղ, խփվել է 1916 գոլ, միջինը 2,97 գնդակ մեկ խաղում:

■ 17-րդ առաջնության անդրանիկ գոլի հեղինակը սենեգալցի Պապ Բուբա Դիոպն էր (Ֆրանսիայի դարպասը): Վերջին գոլն իր օգտին գրանցեց Ռոնալդոն եզրափակիչում գրավելով գերմանացիների դարպասը:

■ 3-րդ տեղի համար Հարավային Կորեայի դարպասը թուրք Շուքյուրի խփած գոլն ամենաարագն էր աշխարհի առաջնությունների պատմության մեջ: Նա դարպասը գրավեց 11-րդ վայրկյանին: Մինչ այդ, ամենաարագ գոլի հեղինակ էր դարձել չեխ Վացլավ Մաշեկը 1962 թ. մեքսիկացիների դարպասը գրավելով խաղի 16-րդ վրկ-ին:

■ Աշխարհի առաջնություններում խփվեցին հոբելյանական 1800-րդ եւ 1900-րդ գոլերը: 1800-րդ գոլը խփվեց հունիսի 5-ին կայացած Պորտուգալիա-ԱՄՆ (2-3) խաղում պորտուգալացի Բետոյի կողմից: 1900-րդ գոլի հեղինակն իտալացի Վիերին է, որը 1/8 եզրափակիչում գրավեց Հարավային Կորեայի դարպասը:

■ Հունիսի 6-ին կայացած Ֆրանսիա-Ուրուգվայ հանդիպումն աշխարհի առաջնություններում հոբելյանական 600-րդ խաղն էր:

■ Գրանցվեց խոշոր հաշվով 7 հաղթանակ, որից 2-ն ապագա չեմպիոն բրազիլացիների օգտին (Չինաստան 4-0, Կոստա Ռիկա 5-2): Ամենախոշոր հաշվով հաղթանակը (8-0) տոնեցին գերմանացիները: Աշխարհի առաջնություններում նման հաշիվ գրանցվել էր 2 անգամ եւ երկուսն էլ մեկնարկում: 1938 թ. շվեդները հաղթել են Կուբայի ֆուտբոլիստներին, իսկ 1950 թ. ուրուգվայցիները Բոլիվիայի ընտրանուն:

■ Երկու ֆուտբոլիստի գերմանացի Կլոզեին (Ս. Արաբիայի հետ խաղում) եւ պորտուգալացի Պաուլետային (Լեհաստանի հետ) հաջողվել է դառնալ «հեթ-տրիկի» հեղինակ:

■ Բրազիլացի Ռոնալդոյին վերջապես հաջողվեց հաղթահարել 6 գոլի սահմանագիծը եւ 8 գնդակով դառնալ առաջնության լավագույն ռմբարկու: Մինչ այդ, 1978 թ. սկսած առաջնության լավագույն ռմբարկուները 6 գոլից ավելի չէին կարողանում խփել:

■ 17-րդ առաջնությունից հետո աշխարհի առաջնությունների լավագույն ռմբարկուների ցանկն այսպիսին է. Հ. Մյուլլեր (Գերմանիա) 14 գոլ, Ժ. Ֆոնտեն (Ֆրանսիա) 13, Պելե եւ Ռոնալդո (Բրազիլիա) 12-ական, Շ. Կոչիշ (Հունգարիա), Յ. Կլինսման (Գերմանիա) 11-ական, Հ. Ռան (Գերմանիա), Թ. Կուբիլաս (Պերու), Գ. Լինեկեր (Անգլիա), Գ. Լյատո (Լեհաստան), Գ. Բատիստուտա (Արգենտինա) 10-ական:

■ Բրազիլացի Ռիվալդոն առաջնության մեկնարկից 5 խաղ շարունակ դաշտից չի հեռացել առանց գոլի խփելով մեկական գնդակ: Նրան չհաջողվեց գերազանցել Ֆոնտենի (1958 թ.) եւ Ժաիրզինյոյի (1970 թ.) ցուցանիշը, որոնք 6 խաղ շարունակ գոլ էին խփել:

■ Իտալիայի հավաքականի ավագ Պաոլո Մալդինին աշխարհի առաջնություններում բոլորից շատ ժամանակ է գտնվել խաղադաշտում (2217 րոպե): Նա գերազանցեց գերմանացի Լոթար Մաթեուսի ռեկորդը (2046 րոպե): Ճիշտ է, անցկացրած խաղերի քանակով ռեկորդակիրը նախկինի պես Մաթեուսն է (25 խաղ): Մալդինին անցկացրել է 23 խաղ:

■ Բրազիլիայի հավաքականի ավագ Կաֆուն միակն է, որ մասնակցել է եզրափակիչ 3 հանդիպման, այն էլ անընդմեջ: Նա դարձավ աշխարհի կրկնակի չեմպիոն:

■ Բրազիլիայի հավաքականը կրկնեց 1970 թ. իր սահմանած ռեկորդային ցուցանիշը հաղթելով բոլոր հանդիպումներում: Հետաքրքիր է, որ 5 անգամ նվաճելով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը, բրազիլացիներն անցկացրած 32 հանդիպումներում չեն պարտվել: Նրանք անցկացրել են բոլորից շատ հանդիպումներ (87), տոնել են բոլորից շատ հաղթանակներ (60), խփել բոլորից շատ գնդակներ (191):

■ Բրազիլիայի եւ Գերմանիայի հավաքականները բոլորից հաճախ 7-րդ անգամ հանդես եկան եզրափակիչում: Հետաքրքիրն այն է, որ նրանք աշխարհի առաջնություններում միմյանց հետ առաջին անգամ հանդիպեցին:

■ Աշխարհի առաջնություններում եզրափակիչում 9-րդ անգամ հանդիպեցին հարավամերիկացիներն ու եվրոպացիները: 7-րդ անգամ հաջողությունն ուղեկցեց հարավամերիկացիներին: Եվրոպացիներին միայն երկու անգամ է հաջողվել հաղթել (1990 թ. ԳՖՀ-Արգենտինա 1-0, 1998 թ. Ֆրանսիա-Բրազիլիա 3-0): Հարավային Ամերիկա-Եվրոպա յուրօրինակ մրցավեճում կրկին առաջ անցան հարավամերիկացիները 9-8 (Բրազիլիա 5, Արգենտինա, Ուրուգվայ 2-ական):

■ Աշխարհի 17-րդ առաջնությունում իրենց նորամուտը նշեցին Սենեգալի, Չինաստանի, Սլովենիայի եւ Էկվադորի ընտրանիները: Ամենահաջողը Սենեգալի հավաքականն էր, որը հասավ մինչեւ քառորդ եզրափակիչ միայն լրացուցիչ ժամանակում զիջելով թուրքերին (0-1): Իսկ ահա, սլովենացիներն ու չին ֆուտբոլիստները բոլոր 3 խաղերում էլ պարտվեցին: Միավոր չվաստակեց նաեւ Սաուդյան Արաբիայի հավաքականը, որը չինացիների եւ ֆրանսիացիների պես գոլ չխփեց: Բացի բրազիլացիներից, առաջնությունում պարտություն չկրեցին նաեւ իսպանացիներն ու իռլանդացիները:

■ Աշխարհի առաջնությունների եզրափակիչ փուլին մասնակցած հավաքականների թիվը հասավ 69-ի: Միայն Բրազիլիայի հավաքականն է մասնակցել բոլոր մրցաշարերին:

■ Թուրքիայի եւ Հարավային Կորեայի հավաքականները համալրեցին առաջնության մրցանակակիրների շարքը: Աշխարհի 17 առաջնություններում պարգեւների արժանացած թիմերի քանակը հասավ 21-ի: Մեդալների ամենահարուստ հավաքածուն պատկանում է Բրազիլիայի հավաքականին: Թիմը 5 անգամ դարձել է աշխարհի չեմպիոն, մեկ անգամ 2-րդ, 2-ական անգամ 3-րդ եւ 4-րդ մրցանակակիր: 2-րդ ցուցանիշն ունեն գերմանացիները 3 անգամ չեմպիոն, 4 անգամ 2-րդ, 2 անգամ 3-րդ մրցանակակիր:

■ Բրազիլացիներին 2-րդ անգամ հաջողվեց օտար մայրցամաքում դառնալ աշխարհի չեմպիոն: Նախկինում նրանք նման արդյունքի էին հասել 1958 թ. Շվեդիայում:

«Փյունիկը» համալրում է կազմը

Ֆուտբոլի ՀՀ չեմպիոն «Փյունիկի» առջեւ այս մրցաշրջանում լուրջ խնդիր է դրված՝ հաջող հանդես գալ չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում: Այդ նպատակով ակումբի ղեկավարությունը միջոցներ չի խնայում թիմի նախապատրաստության, կազմն ուժեղացնելու համար: Օրերս «Փյունիկի» կազմը համալրեցին արգենտինացի երկու ֆուտբոլիստներ՝ Ֆեռնանդո Զաքարյանը եւ Ֆեդերիկո Էրվերան: Արգենտինահայ Ֆեռնանդո Զաքարյանը 23 տարեկան է, իր ֆուտբոլային գործունեությունը սկսել է հանրահայտ «Բոկա Խունիորս» թիմում: Վերջին տարիներին նա հանդես է գալիս «Արգենտինոս Խունիորս» թիմում: Նա արդեն պայմանագիր է կնքել «Փյունիկի» հետ: Ակումբի ղեկավարությունը հույս ունի, որ Զաքարյանը կուժեղացնի թիմի հարձակման գիծը:

Ֆեդերիկո Էրվերան հանդես է գալիս ազատ պաշտպանի գոտում, 26 տարեկան է: Նա էլ իր ֆուտբոլային գործունեությունը սկսել է արգենտինյան մեկ այլ հանրահայտ ակումբում՝ «Ռիվեր փլեյթում», այնուհետեւ հանդես է եկել Մեքսիկայում եւ Չիլիում: Ընթացիկ առաջնությունում Էրվերան խաղում էր «Դեպորտիվո Արմենիա» թիմում:

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, չեմպիոնների լիգայի մրցաշարի որակավորման առաջին փուլում «Փյունիկը» ուժերը չափելու է Ֆինլանդիայի չեմպիոն

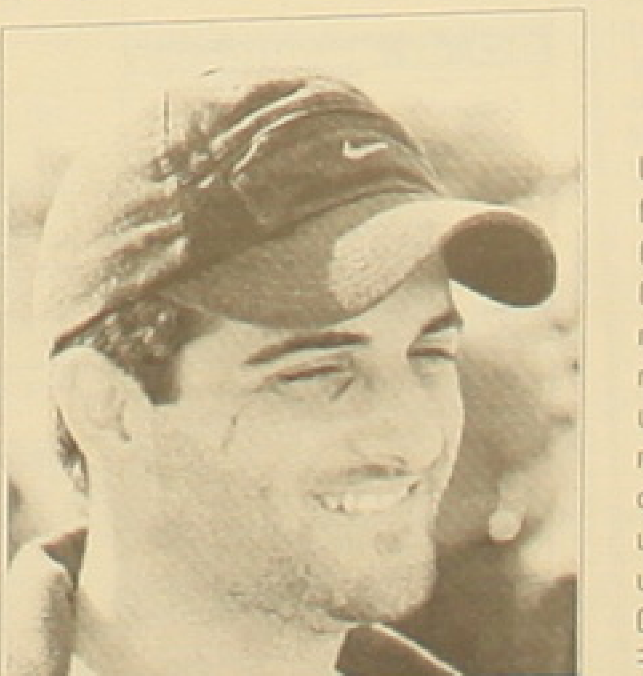

Ֆեռնանդո Զաքարյան

«Տամպերեի» հետ: Վերջինս առաջին շրջանից հետո 12 թիմերի մրցավեճում զբաղեցնում է 6-րդ տեղը: Թիմը տոնել է 3 հաղթանակ, 7 խաղ ավարտել ոչ-ոքի, մեկում պարտվել է: Առաջին հանդիպումը կայանալու է Տամպերեում՝ հուլիսի 17-ին, պատասխան խաղը տեղի կունենա մեկ շաբաթ անց Երեւանում: Հաջողության դեպքում «Փյունիկը» հաջորդ փուլում կմրցի Կիեւի «Դինամոյի» հետ: Հուսանք, որ գոնե «Փյունիկին» կհաջողվի հաղթահարել առաջին արգելքը:

ԲՌՆՑՔԱՄԱՐՏ

Առջեւում պատասխանատու մրցումներ են

Մայրաքաղաքի «Դինամո» մարզադահլիճում ավարտվեց բռնցքամարտի հանրապետության երիտասարդական առաջնությունը: Ռինգ էին դուրս եկել հանրապետության տարբեր մարզերը ներկայացնող 120 բռնցքամարտիկներ, որոնք առաջնության պարգեւները վիճարկեցին քաշային 12 կարգերում: Մրցաշարը ցույց տվեց, որ քաշային մի քանի կարգերում կան ընդգծված առաջատարներ, խոստումնալից բռնցքամարտիկներ: Չեմպիոնի կոչմանն արժանացած բռնցքամարտիկներից մասնագետների վրա հատկապես լավ տպավորություն թողեցին երեւանցիներ Արսեն Հովհաննիսյանը (51 կգ), Տիգրան Նիկողոսյանը (67 կգ), գյումրեցի Դանիել Դանիելյանը (54 կգ), վանաձորցի Արթուր Բեռնեցյանը (57 կգ) եւ էջմիածինցի Աշոտ Հակոբյանը (81 կգ):

Առաջնության արդյունքների հիման վրա կկազմավորվի բռնցքամարտի Հայաստանի երիտասարդական հավաքականը (գլխավոր մարզիչ՝ Դերենիկ Ոսկանյան), որին առջեւում պատասխանատու մրցումներ են սպասում: Այսպես, հուլիսի 22-28-ը հավաքականը կմասնակցի Սեւաստոպոլում կայանալիք միջազգային խոշոր մրցաշարի, իսկ սեպտեմբերի 27-ից հոկտեմբերի 3-ը Հավանայում տեղի կունենա բռնցքամարտի աշխարհի երիտասարդական առաջնությունը, որին պատշաճ ձեւով նախապատրաստվելու նպատակով հավաքականն օգոստոսին ուսումնամարզական հավաք կանցկացնի Ծաղկաձորում:

ՇԱԽՄԱՏ

Սկսվել է վճռորոշ փուլը

Շախմատի Հայաստանի կանանց առաջնությունում սկսվել են վճռորոշ հանդիպումները: 4 պարտիայից բաղկացած մրցախաղում չեմպիոնի կոչումն են վիճարկում Լիլիթ Գալոյանն ու Էլինա Դանիելյանը, իսկ Գոհար Հլղաթյանն ու Լիլիթ Մկրտչյանը պայքարում են մրցանակային 3-րդ տեղի համար:

Երեկ կայացավ առաջին պարտիան: Ողջ հանդիպումը հիանալի անցկացրած Լիլիթ Գալոյանը սպիտակներով գեղեցիկ հաղթանակ տոնեց Էլինա Դանիելյանի նկատմամբ: Հլղաթյան-Մկրտչյան պարտիան չկայացավ վերջինիս հիվանդության պատճառով: Այսօր նախատեսված է մրցախաղի 2-րդ տուրը:

Առաջին շրջանն ավարտվեց

Դորտմունդում անցկացվող շախմատի հավակնորդների մրցաշարի 3-րդ տուրում մասնակիցները բավական խաղաղասիրաբար էին տրամադրված: Չորս պարտիաներից միայն մեկն արդյունավետ ելք ունեցավ. Գելֆանդը սպիտակներով հաղթեց Լուտցին: Ոչ-ոքի ավարտվեցին Շիրով-Թոփալով, Լեկո-Մորոզեւիչ, Ադամս-Բարեեւ պարտիաները: Առաջին շրջանի ավարտից հետո առաջին խմբում 2,5 միավորով աղյուսակը գլխավորում է Թոփալովը: 1,5-ական միավոր են վաստակել Գելֆանդն ու Շիրովը, 0,5 միավոր՝ Լուտցը:

2-րդ խմբում առաջատարը Եվգենի Բարեեւն է՝ 2,5 միավոր: Նրանցից մեկ միավոր պակաս ունի Ադամսը, Լեկոյի եւ Մորոզեւիչի օգտին գրանցված է 1-ական միավոր:

Վալերի Գազզաեւը գլխավորեց ՌԴ հավաքականը

Ռուսաստանի ֆուտբոլային միության գործկոմի նիստում երկրի ազգային հավաքականի նոր գլխավոր մարզիչ է նշանակվել Վալերի Գազզաեւը: Նրա հետ 4 տարվա պայմանագիր է կնքվել: Գազզաեւը մինչեւ մրցաշրջանի ավարտը կգլխավորի ԲԿՄԱ-ն, որից հետո իր ողջ ուշադրությունը պետք է բեւեռի հավաքականին: Գազզաեւը հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնում փոխարինեց Օլեգ Ռոմանցեւին, որն աշխարհի առաջնությունից հետո հրաժարական էր տվել:

«Գազետա. Ռու» կայքին տված հարցազրույցում Գազզաեւը նշել է, որ հավաքական է հրավիրելու տվյալ պահին լավագույն մարզավիճակում գտնվողներին: Ըստ նրա, Ռոմանցեւը հավաքականում ուժեղագույններին չէր ընդգրկել: Հավաքականի թեկնածուների ցանկը մարզիչը կհրապարակի հուլիսի 18-ից հետո, երբ կկայանա պրեմիեր-լիգայի մարզիչների հանդիպում:

Գազզաեւի գլխավորությամբ իր առաջին հանդիպումը Ռուսաստանի հավաքականը կանցկացնի օգոստոսի 21-ին Շվեդիայի հետ, իսկ սեպտեմբերի 7-ին եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարի շրջանակում կհանդիպի Իռլանդիայի հավաքականի հետ:

«Կիլիկիան» շարունակում է հաղթարշավը

Ֆուտբոլի ՀՀ առաջնության առաջին խմբում հանդես եկող Երեւանի «Կիլիկիան» վերջին շրջանում վերելքով է հանդես գալիս: Թիմի ղեկը Ալբերտ Սարգսյանին հանձնելուց հետո, «Կիլիկիան» միմիայն հաղթանակներ է տարել: Հերթական տուրում թիմը սեփական հարկի տակ 1-0 հաշվով հաղթեց «Փյունիկ-2»-ին: 86-րդ րոպեին հաղթական գնդակը խփեց Սարգիս Մովսիսյանը: 12 խաղից հետո 28 միավորով «Կիլիկիան» զբաղեցնում է 4-րդ տեղը: Տուրի մյուս խաղերի արդյունքներն են. «Միկա-2»-ՖԻՄԱ՝ 1-2, «Արաքս»-«Սպարտակ-2»՝ 1-0, «Արփա»-«Դինամո»՝ 5-1:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՏԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Հուշադրություն գործարարների

Վաճառվում է «Արզնի» հանքային ջրերի գործարանը

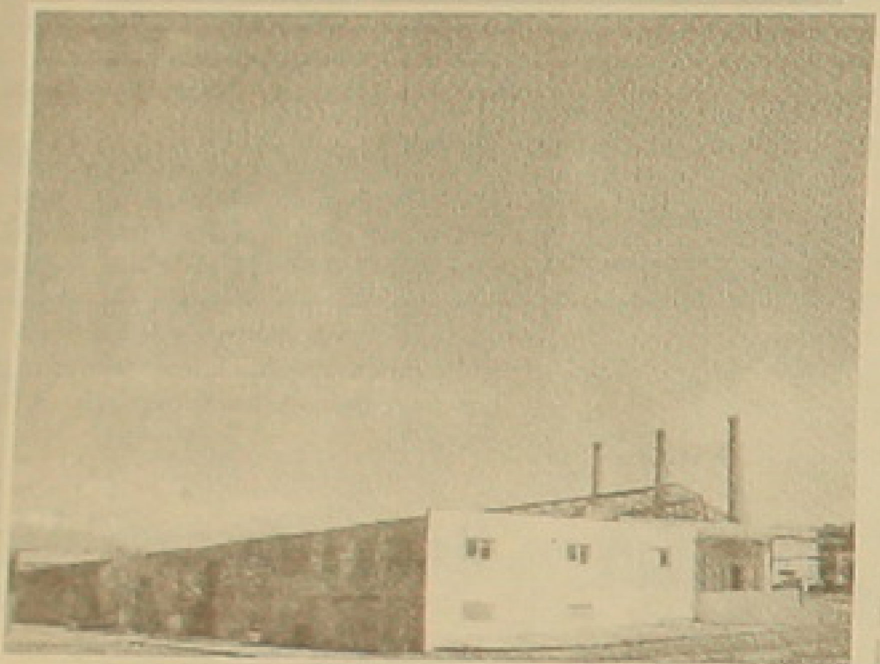

Երեւանից 20 կմ հեռավորության վրա 5 հեկտար ընդհանուր մակերեսով գործարանն կարող է օրական թողարկել մինչեւ 25 հազար շիշ թույլ հանքայնացված գազավորված հանքային ջուր:

Այժմ գործարանը թողարկում է 0.5 եւ 0.330 լիտր տարողությամբ պոլիէթիլենային բանկաներով, 0.5 եւ 1.5 լիտր տարողությամբ պոլիէթիլենային շշերով հանքային ջուր:

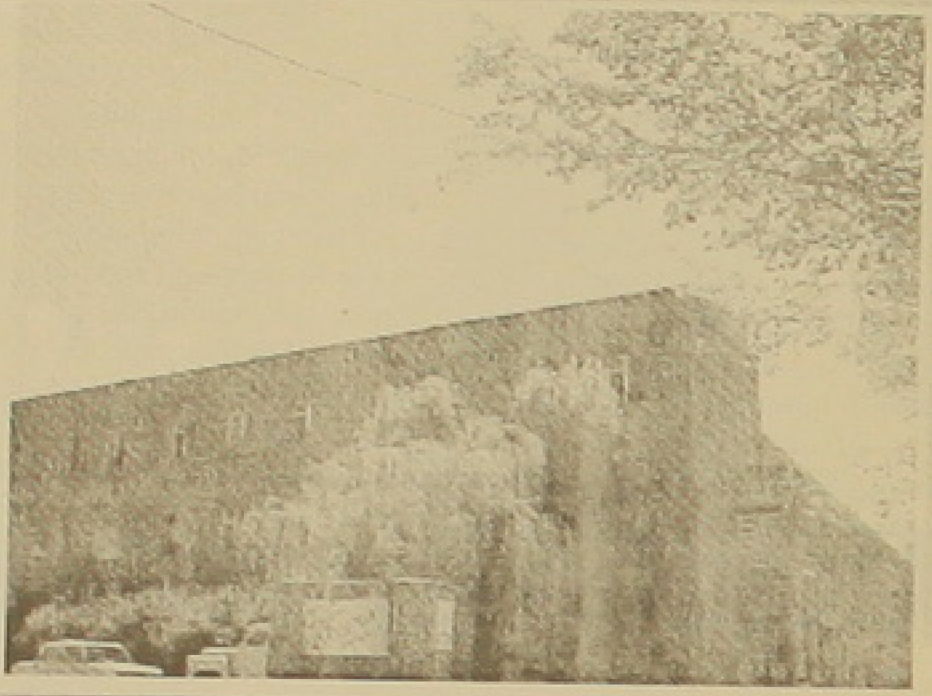

«Արզնի» հանքային ջուր

«Արզնի» հանքային ջուրը բարերար է ներգործում ստամոքսային համակարգի վրա: Խորհուրդ է տրվում օգտագործել ստամոքսի քրոնիկ բորբոքումների, աղիների, լյարդի եւ ենթաստամոքսային գեղձի հիվանդությունների, քրոնիկ պանկրեատիտների դեպքում:

«Արզնի» հանքային ջրի բաղադրության մեջ կան անիոններ (քլոր եւ այլն) եւ կատիոններ (նատրիում, կալցիում, մագնեզիում եւ այլն):

Առաջարկով շահագրգիռ բոլոր կազմակերպություններն ու անձիք կարող են դիմել «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա), 615 սենյակ, հեռախոս 53-54-71, 53-58-32:

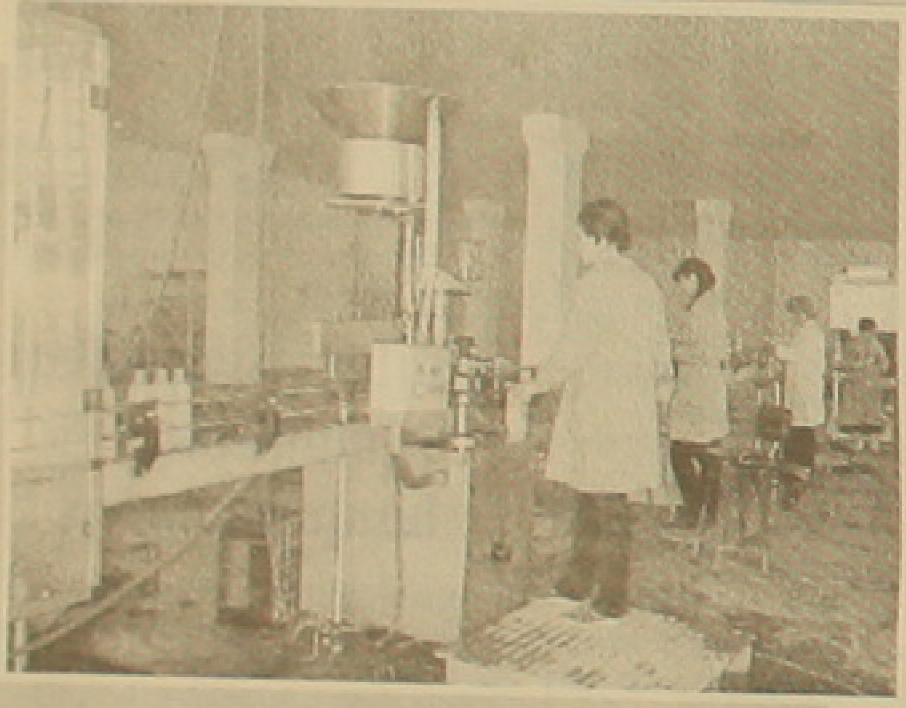

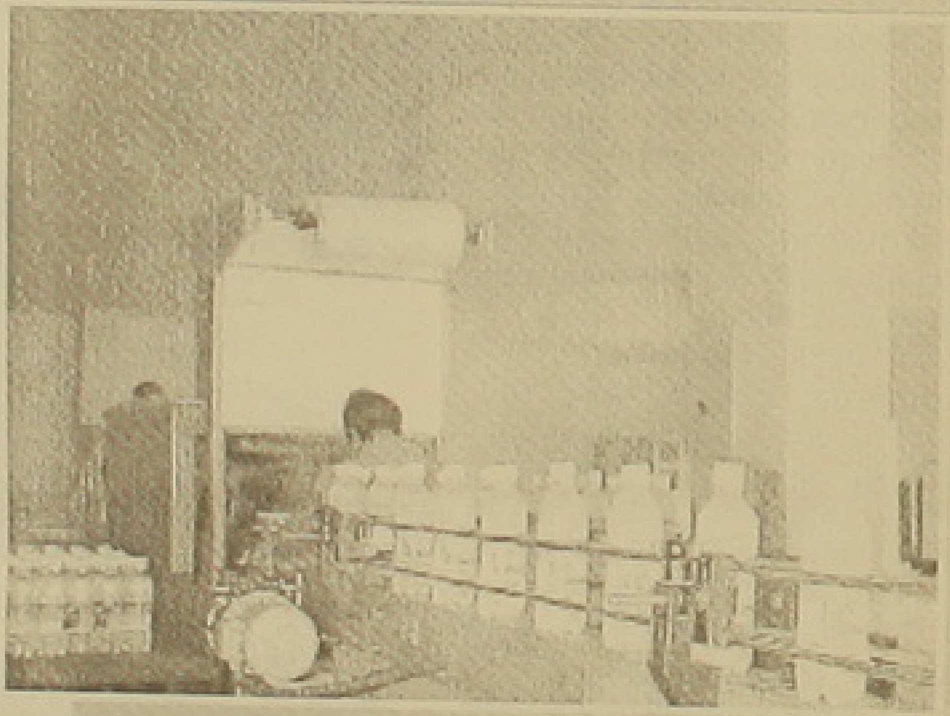

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ վաճառում է իր սեփականությունը հանդիսացող հետեւյալ անշարժ գույքը

Հ/Հ	Գրանցման հասցե (վայրը)
1	ք.Երեւան, Քանաքեռ 1 նրբ. 35 տուն II հարկանի առանձնատուն 140 քմ մակերեսով, 600 քմ հողամաս
2	ք.Երեւան Մ.Գորկու փող. 43 II հարկանի առանձնատուն 0.0253 հա հողամաս, 250 քմ մակերեսով
3	Արզնու հանքային ջրերի գործարան
4	ք.Երեւան, Նուբարաշենի 2/1 (կից խանութ) 0.0206 հա հողամաս, 88.41 քմ մակերեսով
5	ք.Երեւան, գյուղ Հաղթանակ, խճուղի 7 ավտոձեռնարկություն
6	ք.Հրազդան, Երեւանյան խճուղի, ավտոձեռնարկություն, ադմինիստրատիվ շենք, 430քմ մակերեսով, 2.2 հա տարածքով
7	ք.Ջերմուկ, Առողջարան, 10 հարկանի (կիսակառույց), 20200քմ մակերեսով, 2 հա տարածքով
8	ք.Երեւան, Արաբկիր փ.37/ 7 հանրակացարան 840 քմ մակերեսով
9	ք.Երեւան, Շիրակի նրբ.13/1, 3 հարկանի ադմինիստրատիվ շենք, 1200 քմ մակերեսով, 300 քմ հողամասով
10	Արմավիրի մարզ, գյուղ Մերձավան ադմինիստրատիվ շենք, 5835 քմ մակերեսով, 0.25 հա հողամասով

Առաջարկով շահագրգիռ բոլոր կազմակերպություններն ու անձիք կարող են դիմել Հայագրոբանկ ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա), 615 սենյակ

Հեռ. 53-54-71, 53-58-32

Վարկավորում սեփական միջոցներով

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ մասնաճյուղերում ոսկու գրավի դիմաց վարկերի տրամադրումը կանոնակարգվում է բանկի վարչության որոշումներով, սակայն այդ վարկերը տրամադրվում են առանց լրացուցիչ անգամ վարչությանը դիմելու:

Գրավադրվող ոսկյա իրերի մեկ գրամը գնահատվում է հետեւյալ գներով

583 հարգը	5 ԱՄՆ դոլար	900 հարգը	7.7 ԱՄՆ դոլար
750 հարգը	6,4 ԱՄՆ դոլար	958 հարգը	8.2 ԱՄՆ դոլար
860 հարգը	7,4 ԱՄՆ դոլար	999 հարգը	8.6 ԱՄՆ դոլար

Ոսկու գրավով վարկերը տրամադրվում են գրավադրվող ոսկյա իրերի գնահատված արժեքի մինչեւ 80 տոկոսի չափով, 30, 60, 90 օր մարման ժամկետով, տարեկան 38 տոկոս տոկոսադրույքով «Հայագրոբանկի» Ախուրյան ու Էջմիածնի մասնաճյուղերում, տարեկան 42 տոկոս մնացած բոլոր մասնաճյուղերում: Սույն որոշումը ուժի մեջ է մտել ս/թ հունիսի 17-ից եւ տարածվում է ս/թ հունիսի 18-ից հետո տրամադրվող վարկերի վրա:

50 միլիոն ՀՀ դրամից եւ 100 հազար ԱՄՆ դոլարից ավելի գումարների ժամկետային ավանդների ընդունումը եւ տոկոսադրույքների սահմանումը իրականացվում է յուրաքանչյուր առանձին դեպքում համաձայնեցնելով Հայագրոբանկի վարչության նախագահի հետ:

Ժամկետային աճող ավանդների ներգրավումը, տոկոսադրույքների եւ սպասարկման այլ պայմանների սահմանումը իրականացվում է բացառապես համաձայնեցնելով Վարչության նախագահի հետ:

Ցպահանջ ավանդների համար սահմանված է 3% տարեկան տոկոսադրույք:

ՀՀ դրամով ավանդների նվազագույն չափը՝ 50 000 դրամ է, ԱՄՆ դոլարով ավանդների նվազագույն չափը՝ 100 դոլար:

ԲԱՐՁՐԱՑՎԵԼ ԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԸ

2002 թ. հուլիսի 1-ից Հայագրոբանկի համակարգում ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների համար, կախված տոկոսների վճարման հաճախականությունից եւ ավանդի գումարի մեծությունից, սահմանվում են հետեւյալ տարեկան տոկոսադրույքները:

Ժամկետային ավանդներ

30 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	11.0	8.0

90 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	12.0	8.5
Ժամկետի վերջում	12.5	9.0

180 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	13.0	9.5
Ժամկետի վերջում	13.5	10.0

270 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	14.0	9.0
Ժամկետի վերջում	14.5	9.5

360 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	14.5	8.0
Ժամկետի վերջում	15.0	8.5

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության 28. 05. 2002 Գինը 100 դրամ

Երազներ...

Աղվես

Աղվեսը խարդախ, խորամանկ է ու խաբեբա, եւ հաղթանակներն էլ այդ միջոցով է շահում: Նա արթուն ու հանդուգն է եւ խորհելու առիթ է տալիս մարդկային հոգու հակասությունների մասին ընդհանրապես: Երազում աղվես տեսնել նշանակում է՝ քնած եք, պետք է արթնանաք, որպեսզի չխաբվեք, իսկ եթե խորամանկում եք, զգուշացեք, վտանգը մոտ է եւ միշտ չէ, որ կարելի է խորամանկությամբ հաջողության հասնել:

Աղվես տեսնել՝ մոլորեցնող սեր:

Բռնել՝ կնոջ հետ անհամաձայնություն:

Ունենալ՝ թեթեւաբարո կնոջ պիտի սիրահարվես:

Որսալ, սպանել՝ հոգսերից ազատվել:

Անտառում բռնել՝ մեծ հաջողություն:

Հավեր գողացող՝ սիրած անձերից մեկը պետք է խաբի քեզ:

Աղվեսներ՝ հեռու մնա անլուրջ կանանցից:

Ընտանի աղվես՝ ճիշտ անձին չէ, որ սիրում ես:

Աղվեսի մորթի կրել՝ պիտի հարստանաս:

Աղվեսների դեմ կռվել՝ խարդախ թշնամի կամ խաբեբա ծառայողներ, որոնք օգտվում են քո տկարությունից:

Բանտ

Երազողը երբ իրեն տեսնում է բանտում, խորը անձկություն է ապրում: Բանտարկված է, որովհետեւ ոչ բարեկամ, ոչ մտերիմ ունի: Մենակությունը եւ մտահոգությունն է բացահայտվում: Ցույց է տալիս իր անշարժությունն ու անկարողությունը, պետք է մտածի իր բանտարկվածության պատճառները գտնելու մասին: Երբ բանտի մեջ իրեն տեսնողը իրավաբանի էլ է տեսնում, նշանակում է շուտով բանտից պիտի ազատվի: Երբ ժպտացող եւ դուռ բացող բանտապահ է տեսնում, նշանակում է իր բանտարկությունն ավարտվեց, եւ նա կարող է ազատ զգալ իրեն:

Բանտ տեսնել՝ մտահոգություններ, տխրություն:

Բանտում լինել՝ վտանգից պիտի հաջողացնես խուսափել:

Բանտարկյալներ տեսնել դատարանում՝ քեզ պիտի ամբաստանեն:

Բանտարկյալների երգ լսել՝ լավ լուր պիտի ստանաս:

Բանտարկյալի մահ՝ բոլոր դժվարություններից պիտի ազատվես:

Բանտից փախչել՝ պիտի մտահոգվես տհաճ գործերով:

Բանտում ապրել՝ մոտ ապագայում մեծ երջանկություն:

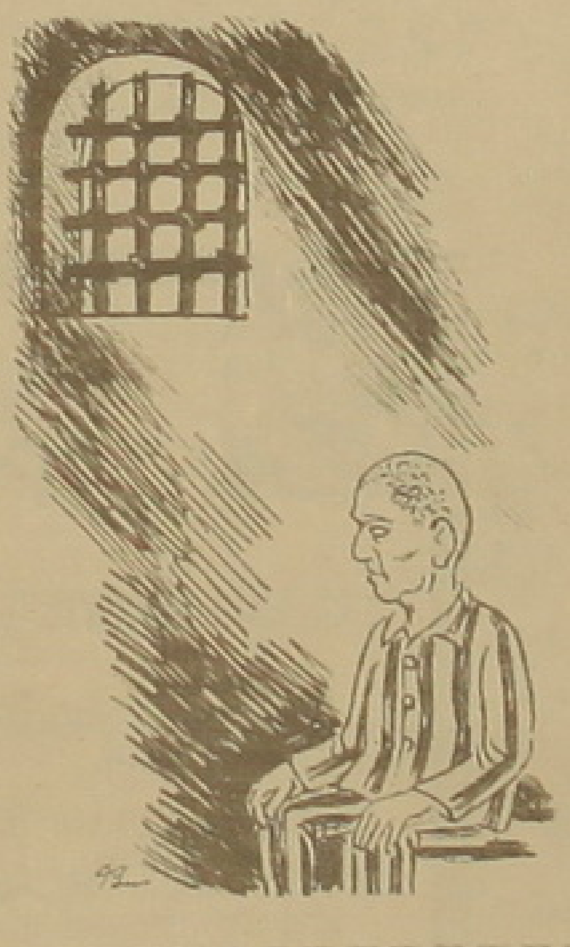

6 կանոններ, որոնց պահպանումը թույլ կտա դուր գալ մարդկանց

Կանոն 1.- Անկեղծորեն հետաքրքրվեք ուրիշ մարդկանցով:
Կանոն 2.- Ժպտացեք:
Կանոն 3.- Հիշե՛ք, մարդու անունն ամենակարեւոր բառն է ցանկացած լեզվով:
Կանոն 4.- Եղեք լավ ունկնդիր: Ուրիշներին խրախուսեք, որ խոսեն իրենց մասին:
Կանոն 5.- Խոսեք այն մասին, ինչ հետաքրքրում է ձեր զրուցակցին:
Կանոն 6.- Ձեր զրուցակցին ներշնչեք իր կարեւորության գիտակցությունը եւ դա արեք անկեղծորեն:

ՍՆՆԴԱՏԵՍԱԿՆԵՐ

Շաքարը մեծ կալորիականություն ունի, որ ամբողջությամբ մարսվում է եւ յուրացվում: Շաքարով պատրաստված ուտելիքները համարվում են արժեքավոր, բայց գիրացողները դրանիցից պիտի հրաժարվեն: Գիրացողներին հատկապես հակառակ է շոկոլադը: 100 գ շոկոլադը կալորիականությամբ հավասար է 150 գ բրնձի, 570 գ կարտոֆիլի, 1600 գ կանաչեղենի:

Շոկոլադի 100 գ-ը պարունակում է
շաքար-64 գ
յուղեր-22 գ
պրոտեին-6 գ
հանքային աղեր-4 գ
վիտամին A-0.02 մգ
վիտամին B-0,07 մգ
վիտամին B_2-0,24 մգ
թեոբրոմին (սուրճի եւ թեյի նման խթանիչ)-0,4 գ
Ունի 500 կալորիականություն:

ԽՈՀԱՆՈՑ

Տապակած ծաղկակաղամբ՝ մածունով

2 մեծ գլուխ ծաղկակաղամբ, 20 գ ճարպ եւ 20 գ պաքսիմատ կաղապարին քսելու եւ ցանելու համար, 40 գ կարագ, 2-4 դեղնուց, 20 գ պինդ պանիր, 1 շիշ մածուն, աղացած տաքդեղ, 120-150 գ եփած միս կամ ոչ շատ յուղոտ երշիկ:

Ծաղկակաղամբն ամբողջական եփել աղաջրում, բաժանել մանր գլխիկների, դասավորել ճարպ քսած եւ պաքսիմատ ցանած հրակայուն թավայի մեջ: Կարագն աղով եւ դեղնուցներով տրորել, ավելացնել քերած պանիր եւ բացել մածունով: Այս սոուսը լցնել ծաղկակաղամբի վրա: Վրան ցանել կտրտած, եփած միս կամ երշիկ: Տապակել այնպես, որպեսզի միսը չչորանա: Մատուցել կարտոֆիլով, վրան կանաչ մաղադանոս կամ կանաչ սոխ կտրտել, կարելի է նաեւ յուղ լցնել:

529353 Անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Վաճառվում է** 8 ամսական էգ դալմասին ցեղատեսակի, պատվաստած, անձնագրով: Գինը 50 դոլար: Հեռ. 61-83-12:
- **Պարապում եմ** ֆրանսերեն ինչպես դպրոցականների, այնպես էլ ուսանողների հետ: Հեռ. 43-77-72:
- **Վաճառվում է** մանկական մահճակալ: Հեռ. 28-49-39:
- **Պարապում եմ** ռուսերեն դպրոցականների, ուսանողների, արտասահմանցիների հետ գրավոր, բանավոր: Աշխատանքային մեծ փորձով դասախոս: Հեռ. 64-56-26:
- **Վաճառվում է** 1 սենյականոց բնակարան սեփ. տան 2-րդ հարկում, Տիգրան Մեծ հասցեում: Նախնական գինը 8000 դոլար: Հեռ. 52-26-34:
- **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան Ավանում, 9/9 հարկում, 2 բաց պատշգամբ, երկաթյա դուռ, նորմալ վիճակում: Հեռ. 61-72-58:
- **Վաճառվում է** ակորդեոն «WETMESTER» 80 բաս, բազկաթոռ, պատուհանի ճաղ, ֆոտոխոշորացուցիչ, կրակմարիչ, լվացարան: Հեռ. 28-49-39:
- **Վաճառվում է** լրագրասեղան: Հեռ. 24-40-22:
- **Վաճառվում է** «Заря» դաշնամուր, 100 դոլար: Հեռ. 45-30-17:
- **Կատարում եմ** ցանկացած բարդության տեքստերի հայերենից ռուսերեն թարգմանություններ համակարգիչով: Գինը պայմանագրային: Հեռ. 36-00-06:
- **Վաճառվում է** նոր վերելակ մեկ տոննա բեռնատարողությամբ: Գինը 1000 դոլար: Հեռ. 0941-90-18:
- **Կգնեմ** «Ժիգուլի» մակնիշի ավտոմեքենա: Հեռ. 52-38-50 (10:00-18:00):
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան III մասում, Մանթաշյան փող., երկու ավտոտնակով, նկուղով, խորդանոցով, 5/5 հարկում, վերանորոգված, դռները փոխված, բարվոք վիճակում, խոհանոցի կահույքով: Գինը 13.000 դոլար: Հեռ. 55-73-30:
- **Կգնեմ** բջջային հեռախոսի քարտ: Հեռ. 24-65-12 (18:00-ից հետո), Վարդան:
- **Վաճառվում է** ամառանոց Երեւանից 10 կմ հեռու, Երեւան-Սեւան ճանապարհին կից, 2,5 հարկանի, 2 պատշգամբ, սանհանգույց, հոսանք, հարմարավետ բնակարան, 550 քմ այգի, պտղատու ծառեր, ջրի բաք, ոռոգման ջուր, ավելացնելու հնարավորություն, երկաթե դարպաս: Գինը 6000 դոլար: Հեռ. 46-63-59, 42-46-26:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Ավան-Առինջ թաղամասում, 9/7 հարկում, ԴՍԿ, կապիտալ վերանորոգված, վերելակն աշխատող, ջուրը կանոնավոր: Հեռ. 62-50-34:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Ավան-Առինջ թաղամասում, 9/2 հարկում, 100/48 տարածք, վերանորոգված, կաղնե մանրահատակ, ներկառուցած պահարաններ, արեւկող: Գինը 12.500 դոլար: Հեռ. 58-95-68:
- **Վաճառվում է** 4 սենյականոց բնակարան III մասի շրջակայքում, 5/5 հարկում, ընդհանուր մակերեսը 105 քմ, բավարար վիճակում, բաց եւ փակ պատշգամբ, սանհանգույցը գերազանց վիճակում, գինը 15.000 դոլար (նախնական), հեռ. 48-55-48:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Խորենացու եւ Նար-Դոս փողոցների խաչմերուկում, 16/7 հարկում, փակ, մեծ պատշգամբ, բարվոք վիճակում, գինը 14.000 դոլար (նախնական): Հեռ. 576849:
- **Վաճառվում է** 4 սենյականոց բնակարան 16-րդ թաղամասում, 16 հարկանի շենքի 10-րդ հարկում, լավ վերանորոգված, հյուրասենյակը կոնդիցիոներով: Գինը 9000 դոլար: Հեռ. 35-60-40, 35-54-34:
- **Վաճառվում է** 1 սենյականոց բնակարան փոքր կենտրոնում, բարվոք վիճակ, գինը 7000 դոլար: Հեռ. 56-28-31:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի քաղաքապետարանի պետական սեփականություն հանդիսացող հողամասերի վարձակալության եւ օտարման մրցութային ու աճուրդային հանձնաժողովը հայտարարում է մրցույթ եւ աճուրդ ներքոհիշյալ քաղաքաշինական հողերի վարձակալության ու օտարման համար հետեւյալ նպատակներով

Մրցույթով վարձակալության տրամադրվող հողամասերի ցանկ

N	Հողամասի հասցեն (գտնվելու վայրը)	Ծածկագիրը	Մակերեսը քմ	Նպատակը
1.	**Դավթաշեն** Դավթաշեն 1-ին եւ 2-րդ թաղամասերի միջանկյալ տարածք	Մ 02-93	28700	զբոսայգի կառուցելու համար
2.	Դավթաշեն Սասնա ծռեր եւ Տ. Պետրոսյան փող. խաչմերուկին հարող տարածք	Մ 02-20	540	ավտոտեխսպասարկման առեւտրի եւ զբոսենյակի համալիրի շինարարության համար
3.	**Մալաթիա-Սեբաստիա** Ա. Բաբաջանյան փող. հարող տարածքում	Մ 02-109	300	սննդի արտադրամասի կազմակերպման համար
4.	**Նոր Նորք** Դավիթ-Բեկ փող. հարող տարածքում	Մ 02-50	300	շինանյութերի խանութի շինարարության համար

Սակարկություններով վարձակալության, գնման նախապատվության իրավունքով տրամադրվող հողամասերի ցանկ

N	Հողամասի հասցեն (գտնվելու վայրը)	Ծածկագիր	Մակերեսը քմ	Նպատակը	Վարձակալության իրավունքի համար աճուրդի դրվող վճարի մեկնարկային չափը (ԱՄՆ դոլար)
5.	**Շենգավիթ** Եղիշե Թադեւոսյան փող. հարող տարածք	Մ 02-137	120	ավտոտեխսպասարկման կայանի շինարարության համար	240.0
6.	**Քանաքեռ-Զեյթուն** Պ. Սեւակի եւ Կ. Ուլնեցու փող. հատման մասում	Մ 02-122	105	հասարակական սպասարկման օբյեկտի շինարարության համար	315.0
7.	Պ. Սեւակի եւ Կ. Ուլնեցու փող. հատման մասում	Մ 02-121	210	ավտոլվացման կետի շինարարության համար	830.0
8.	**Մալաթիա-Սեբաստիա** Ա. Բաբաջանյան փող. վերջնամաս	Մ 02-78	87.5	ավտոտեխսպասարկման կայանի շինարարության համար	87.5

Աճուրդով օտարվող հողամասերի ցանկ

N	Հողամասի հասցեն (գտնվելու վայրը)	Ծածկագիրը	Մակերեսը քմ	Նպատակը	Հողամասի մեկնարկային գինը հազ. դրամ
9.	**Նորք-Մարաշ** Հովսեփյան փող. հարող տարածքում	Ա 02-41	400	բնակելի տուն կառուցելու համար	400 քմ-586
10.	**Աջափնյակ** Ֆուչիկի փող. հարող տարածքում	Ա 02-14-02-19	5760 (1x760 քմ) 5x1000 քմ)	անհատական բնակելի տների շինարարության համար	760 քմ-656.0 1000 քմ-862.0
11.	**Էրեբունի** Այվազովսկի փող. հարող տարածք	Ա 02-25	726	անհատական բնակելի տան շինարարության համար	726 քմ-626.0
12.	Ազատամարտիկների փող. հարող տարածք	Ա 02-22	540	անհատական բնակելի տան շինարարության համար	540 քմ-791.0
13.	**Նոր Նորք** Երեւան-Գառնի տանող ճանապարհին հարող տարածք	Ա 02-42	800 (2x400)	բնակելի տան շինարարության համար	400 քմ-345.0

Մասնակցելու իրավունք ունեն՝
ՀՀ քաղաքացիներն ու իրավաբանական անձինք եւ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված հողի սեփականության իրավունքի այլ սուբյեկտներ եւ հողօգտագործողներ
Մրցույթի եւ աճուրդի պայմանների մանրամասներին ծանոթանալու ու հայտ ներկայացնելու համար դիմել Երեւանի քաղաքապետարանի ֆինանսատնտեսագիտական վարչություն (սենյակ 309, հեռ. 54-18-62):
Մրցույթը եւ աճուրդը կայանալու են 2002 թ. օգոստոսի 14-ին, ժամը 16:00-ին, Երեւանի քաղաքապետարանում:
Հայտերի ընդունումը դադարեցվում է նշված ժամկետից երեք աշխատանքային օր առաջ:

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Հեռուստածրագիր

10 հուլիս, չորեքշաբթի

Հ1

8.00, 9.20 Առաջին ծրագիր
9.00 Հայլուր
10.30 Փառատոն «Մուտք 21-րդ դար»
11.00 Ս-լ «Սիրո կախարդանք»
11.45 Կեսգիշերային ճեպընթաց
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.00 Հայլուր
17.20 Մ/ս-լ «Վերջին պատասխանը»
17.35 Իմ սեր, իմ հավատ, իմ եկեղեցի
18.00 Ս-լ «Սիրո կախարդանք»
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 [illegible]
19.50 Մանրամասներ
20.00 Ալիք
20.10 Գործարար մարդիկ
20.35 Տոմ-տոմիկ
21.00 Հայլուր
21.45 [illegible]
22.00 Փաստագրական ս-լ «Դարի հա-[illegible]»
23.00 Ռուբիկոն+
00.00 Հայլուր
00.20 Կեսգիշերային ճեպընթաց
1.20 Հայլուր (ռուսերեն)
1.25 Հայլուր (անգլերեն)

[illegible]

08.00 Բարի լույս, Հայաստան
(08.30, 09.30 Լրաբեր)
10.00, 18.00 Ս-լ «Մարինելլա»
11.00 «[illegible]-շոու»
11.30 Ակցենտ
12.20 Գ/Ֆ «Անտեսանելիի խոստովանությունը»
16.00 Լրաբեր
16.20 Բնության արգելանոցները
16.45 Մուլտֆիլմ
17.00 Բալետի աստղերը
17.10 «Բլում-Բլում» պատմություններ
17.30 «[illegible]»
19.00 Civilis
19.20 Բժիշկ Պետրոսյանի «Դեղատոմսը»
20.00 Լրաբեր
21.00 [illegible]
21.35 Հավերժ Հայաստան
22.00 Ճանաչողական լոտո
23.15 «1.02»
23.30 Լրաբեր
[illegible]
00.00 60-70-ականների ֆիլմերը

[illegible]

19.30 «Պճղիկ Բոֆոնիկ»
19.50, 22.00 Բախտացույց
20.00 Մամուլի խոսնակ
20.15 Գ/Ֆ «Կանարյան արխիպելագը»
22.05 [illegible]
22.30 Գ/Ֆ «Երկինք պետք է վերացնել»
00.00 Մամուլի խոսնակ

[illegible]

08.00, 15.00, 18.00, 20.30, 02.35 Ժամը
08.30, 21.00 CNN
09.00 Գ/Ֆ «3 նինձաներ»
10.30, 19.40 Ինչպե՞ս ես, բարեկամ
11.00 Հայրենիք-սփյուռք
11.30, 20.00 [illegible]-2000
12.00, 18.30 Ս-լ «Իտալական կրքեր»
13.00, 21.30 Բլից
13.30 Գ/Ֆ «Գարնան 17 ակնթարթ»
15.30 Մուլտֆիլմ
16.30 Բումերանգ
17.40 Տանիք
22.00 Ընտանեկան ակնթարթ

23.15 Բեռնարդ Շոու
00.20 Կոմպյուտեր ժամ
00.50 Գ/Ֆ «Վերջին դար»

[logo]

08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00, 01.00, 03.00 «Հորիզոն»
08.15 «Ֆուտբոլային սուրհանդակ»
08.45, 21.45 «Նոստալգիա»
09.15 Հ/ս-լ «Վանդակ» (վերջին մաս)
10.15, 17.15 Հ/ս-լ «Լողափ»
11.00, 15.45 Ս-լ «Փաուեր ռեյնջերներ»
11.20 Մ/ս-լ «Տեսուչ Գաջեթը»
11.40 Մ/ս-լ «Բոբիի աշխարհը»
12.15, 18.15 Վ/Ֆ «Պատմության ալիք»
13.00 Ցերեկային կինոնկար
14.30 «Խաչմերուկ»
15.15 Երգիծական ս-լ «ՄԵՇ»
19.00 Հ/ս-լ «Ազազել»
20.30 «Հեռանկար»
21.30 «Ծով-ից ծով Հայաստան»
22.40 «Եսիմ»
22.45 «Պատահական վկա»
23.15 Ֆիլմ DVD
01.15 Գեղֆիլմ

ԵՐԵՎԱՆ

07.00 ТВЦ Մոսկվա «Տրամադրություն»
09.00 «Առավոտ»
10.30, 17.25, 21.15 Մուլտֆիլմ
11.00 «Երակ»
11.50, 16.50, 21.05 «Ավտոռուլյա TV»
12.00 Հ/բ «Ակցենտ»
12.30 ТВЦ Մոսկվա «Տարեթիվ»
13.40 ТВЦ Մոսկվա «Հատուկ թղթապանակ»
14.30 «Էլիտար շրջան»
15.00 ТВЦ Մոսկվա «Իրադարձություններ»
15.15 ТВЦ Մոսկվա Ս-լ «Տեսուչ Դերրիկ»
16.25 «Սպորտ+»
17.00 «Խոհանոցային գաղտնիքներ»
18.00, 22.50 Գեղֆիլմ
20.00 ТВЦ Մոսկվա, Ս-լ «Առանց սիրո իրավունքի»
20.40 «Բուրգ»
21.30 «Այս երեկո, այս ժամին»
22.30 «Առողջարան»
01.10 ТВЦ Մոսկվա «Իրադարձություններ»
Ավարտին գիշերային կինոսրահ

ՍԻՆԵՄԱՔՍ

08.10 Արկածային «Ճանապարհ դեպի տուն-1»
09.30 Կոմեդիա «Անակնկալ հայրիկի համար»
11.05 Կոմեդիա «Գոյատեւման դպրոց»
12.45 Աղետ «Բախում անհունության հետ»
14.35 Արկածային «Փերիների երկիրը»
16.55 Մելոդրամ «Սիրո մեջ եւ պատերազմում»
18.40 Հայֆիլմ «Լիրիկական երգ»
20.15 Մելոդրամ «Օրվա վերջում»
22.30 Թրիլեր «Ճանապարհ դեպի անհայտություն»
00.50 Թրիլեր «Ամնեզիա»
02.15 Մելոդրամ «Անվտանգ անցում»
03.45 Թրիլեր «Վախ»
05.15 Մելոդրամ «Արտին մոտ»
7.20 Արկածային «Ճանապարհ դեպի տուն-2»

ԱՐՄՆՅՈՒԶ

16.00 Համերգ. Նվագում է կիթառահար Մարկուս Միլերը
17.00 Կարճ լուրեր
17.05 Վ/Ֆ «ՄԻԳ» կործանիչ ինքնաթիռների պատմությունից»
17.55 Վ/Ֆ «Տրետյակովյան պատկերասրահ»
18.30 Վ/Ֆ «Սանտա-Բարբարա» մանկական նորաձեւության կենտրոն»
19.00 «16»
20.05 «Հանդիպում»
20.40 «Բրեժնեւյան երաժիշտների հետքերով»
21.00 «Կուկուռիկ»
21.30 «Երեւանի գիշերներում»
22.00 Երաժշտական միջնարար
22.15 Գ/Ֆ «Ծանոթություն ծնողների հետ»
00.05 Երաժշտական միջնարար
00.00 Գ/Ֆ «Զգալով Մինեսոտան»

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

9.00, 15.20, 17.50, 20.25 Մուլտծրագիր
10.00 Վերկացիկ
10.15 Գ/Ֆ «Էլեկտրոնիկի արկածները» 1-ին սերիա
11.30 Երալաշ
11.50 Մ/Ֆ «Հայտնի հետապնդում»
13.30 Գ/Ֆ «Անմխիթար Սաֆարի»
15.00 Մեր հայրենիքի պատմությունը
16.00 Գ/Ֆ «Սպիտակ ժանիք», 2-րդ սերիա
18.35 Կ/Կ «Տժվժիկ»
19.00 Աստղածաղիկ
19.20 Մ/Ս «Բագզ Բանի»
19.30 Վ/Ֆ «Կատուները քնքուշ կենդանիներ»
20.45 Մեր հայրենիքի հեքիաթները
21.00 Մենք եւ մեր երեխան
22.00 Մ/Ֆ մեծահասակների համար
22.25 Համաշխարհային երաժշտության գանձարան (Էրիկ Կլեպտոն)

ԱԼՄ

08.00, 13.00, 17.00, 20.00 (00.50 ռուսերեն) Օրեգոր
08.30 «Այգաբաց»
10.30, 19.00 Հ/ս-լ «Անսիրտ գեղեցկուհիները»
11.20 «Պահեր»
11.30 Գ/Ֆ «Արագաշարժ եւ մահացած»
13.20, 21.20 «Փոփ-կուռք»
14.00 Գ/Ֆ «Դեղատոմս աղքատության դեմ»
15.40 «Ինքնահաստատում»
16.00 «Մեր քաղաքը»
16.20 «Ամեն ինչ կինոյի մասին»
16.30 «Տարեթվեր եւ մարդիկ»
16.40 Երաժշտական տեսահոլովակ
17.30 Մուլտսերիալ
17.50 «Հմայք»
18.00 Շառլ Ազնավուրի համերգը (1-ին մաս)
19.50 «Ավանդապատում»
20.30 «Դիրքորոշում»
20.50 «Ճրագ»
22.00 «Բարոյականության կղզյակներ»
22.20 Մամուլի տեսություն
22.30 Գ/Ֆ «Բանականության խաղեր»
00.40 «Մանկությունս հիշելիս»

ОРТ

7.00 Բարի լույս
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15, 19.20 Ս-լ «Ընտանեկան կապեր»
11.10 Ս-լ «Անկասելին»
12.05, 14.55, 17.35 Երալաշ
12.15 100%
12.35 Հետաքննությունը վարում է Կոլոբկովը
13.15 Ս-լ «Դետեկտիվ գործակալություն «Լուսնի լույս»
14.10 «Լուբյանկա». «Հրամայված է գնդակահարել»
15.00 Ժողովուրդն ընդդեմ
16.15 Վ/ս-լ «Վայրի բաներ»
16.40 Ս-լ «Այժմ կամ երբեք»
17.50 Ս-լ «Սալոմե»
20.15 Ն. Ռիբնիկովը եւ Ի. Մակարովը «Բարձրություն» ֆիլմում
22.00 Ժամանակ
22.35 Թույլ օղակ
23.25 Ֆորս-մաժոր
00.00 Ս-լ «Չինացի քաղաքացի ոստիկանը»
01.00 Գիշերային «Ժամանակ»
01.30 Ս-լ «16-րդ բաժին»
02.25 Ս-լ «Ֆիրմային բաղադրատոմս»

РТР

6.50-10.00 РТР-ի առավոտը
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 19.15, 21.35, 00.20 Լուրեր-Մոսկվա
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Լուրեր
7.10 Ուղղափառ օրացույց
7.15, 8.30 Ընտանեկան նորություններ
7.25, 8.20 Ազգային եկամուտ
7.30, 8.40, 17.45 Ազդ
7.40 Ճանապարհային պարեկ
8.10, 9.40, 17.40 РТР-ի փորձաքննությունը
8.25, 9.10, 15.20 Լուրեր-սպորտ
9.15 Մոսկվա-Մինսկ
9.30 Լուրեր. Հերթապահ բաժանմունք
10.10 Վ/ս-լ «Սա Հոլիվուդն է»
11.00 Սերիալ «Հավերժ կանչ»
12.20 Դետեկտիվ «Լինել ավելորդ»
14.15 Մուլտֆիլմեր
14.30 Ս-լ «Բեստի»
15.25 Թոք-շոու «Ինչ է ուզում կինը»
16.10 Ս-լ «Վայրի հրեշտակ»
17.10 Սերիալ «Ընկերները-4»
18.20 Ֆուտբոլ. Ռուսաստանի առաջնություն. «Սպարտակ» (Մոսկվա)-«Զենիթ» (Ս. Պետերբուրգ)
20.00 Սերիալ «Կոմիսար Ռեքսը»
20.50 Բարի գիշեր, փոքրիկներ
21.55 Սերիալ «ՆԼՕ գործակալությունը»
22.55 Ս-լ «Ագաթա Քրիստիի Պուարոն»
00.00 Լուրեր+մանրամասներ
00.30 Մենամարտերի ակումբ
01.15 Գ/Ֆ «Համարյա մեռած է»
03.00 Թեժ տասնյակ

НТВ

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00 Այսօր
7.05, 7.35, 8.10, 8.35, 9.10, 9.35 Առավոտը НТВ-ում
9.50 Ս-լ «Ոստիկանները»
11.20 Վաղվա եղանակը
11.25 Քրեական Ռուսաստան
12.00 Բնակարանային հարց
12.35 Միջավայր
13.20 Ս-լ «Ժանյակներ»
15.05 «Դոմինոյի» սկզբունքը
16.40, 19.40 Քրեական գործ
17.30, 21.45 Ս-լ «Արտակարգ պատահար»
18.40 Ս-լ «Կեղտոտ գործ»
20.00, 23.00 «Այսօր» Պ. Մարչենկոյի հետ
20.35, 00.35 Ս-լ «Փլված լապտերների փողոցները»
23.35 Ս-լ «Շտապօգնություն-4»
01.40 Օ՜, բախտավոր
02.15 Թրիլեր «Դինոզավրի անեծք»

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. հուլիսի 9-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համառ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առք* Bid: Լավագույն գին Best price	Առք* Bid: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Առք* Bid: Խանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: Լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: Խանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվազ. գին Day low	Առավ. գին Day high	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Փոփ.% Avg%	Ծավալ Volume
[illegible]	ARMJ	B	1.000.0	1.000.0	10								
[illegible]	ASHBP1	B				58.000.0	58.000.0	7					
[illegible]	EKOG	B	400.0	400.0	10								
[illegible]	ELUS	B	990.0	990.0	10								
[illegible]	EMKFCO	B	500.0	500.0	30								
ԵՐԱԶ	ERAZ	B	1.990.0	1.990.0	10								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	1.500.0	1.500.0	10								
[illegible]	HASH	B	100.0	100.0	100								
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B	2.000.0	2.000.0	10								
ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԻ ԳՆ	JHJG	B				8.000.0	8.000.0	200					

* Ցուցակարկված գնման/վաճառքի (պահանջարկի/առաջարկի) հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման պահին:
** 4 նիշից բաղկացած համառոտագիրը բաժնետիրական ընկերության հասարակ անվանական բաժնետոմսի համառոտագիրն է: Արտոնյալ բաժնետոմսի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է P, [illegible] ՄԲԸ-ի բաժնեմասի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է CO.
ՀՖԲ-ում ներկայումս ցուցակված է 155 արժեթուղթ: [illegible]
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

© Armex

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

RADIO VAN FM 103

Радиостанция "Радио ВАН"

Реклама-двигатель торговли, это сказали не мы!

Лучшая аудиореклама региона, о нас знают даже в Сибири.

Аудиореклама на любом языке и в любые удобные для Вас сроки.

Изготовление и размещение телерекламы.

Баннеры на нашем сайте (www.magistros.am/van/).

Что Вам нужно, просто позвонить по телефону 540002

Все остальное сделаем мы!

РЕКЛАМНАЯ СЛУЖБА "РАДИО ВАН"

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ալֆաբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112

Ալս Էրգրումջի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ.՝ 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

ԷՍ ԿԱԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ.՝ 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417, 569680

Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

590000 + ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ → www.spyur.am www.yellowpages.am

ԱԶԳ

Սկանվորդ

1

Չգիտակցված ձգտում
Կազանի բնակիչ
Ձերբին բնորոշ ... նախշ
«Յանձարի» հանճարեղ հեղինակը
Կատոդ + անոդ
Ուղտ սապատ, ոչխար ...
Արտակարգ, լավագույն
Զ.Լոնդոնի «Մարտին ...»
Ուզբեկի թեյի «բաժակը»
Հայկ Նահապետի հայրը
Դասակարգային ճնշում
Սյուրռեալիզմի «սյուներից»

2

Փիլիսոփ. «միակ» ուսմունքը
Մուրաբա կոնֆիտյուր, ջեմ ...
Յին գինետան մյուս անունը
Կառլսոնի անշարժիչ ընկերը
Բանկն այն ընդունում է
Յայկական գյուղ եւ գինի
Ապրանքի. դրամի սակագին
«Անգլեկի զանգակատուն», գրողը
Նորվեգիայի «միրտը»
Նամազի հրավիրող կանչ
Ամերիկա կոլտ, եվրոպա ...
«Կարմենաստեղծ» կոմպոզիտոր
Դրա վրա «յուղ չեն լցնում»
Եւ հատուկ է, եւ հասարակ
Յաոն Սահյանի հայրենիքը
Փշաքաղվելու «գործընթաց»
Յրազդան, ամառանոց-գյուղ
Լոբու «զարմիկը»
Եւ արփի, եւ անուն
Միլիմետրի «մանրը»
Յետաքննություն
Վայրի աղավնի
Ջրագնաց փոխադրամիջոց
Արեւի օրաբաժինը
Անխելք, հիմար, ...
«Ռուբիկոն», հաղորդավարուհի
Նորություններ հաղորդող
Յյուրանոց Պռոշյան փողոցի վրա
Մարտի 8-ի «մեղավորուհին»
Պարոդիստի «ժանրը»

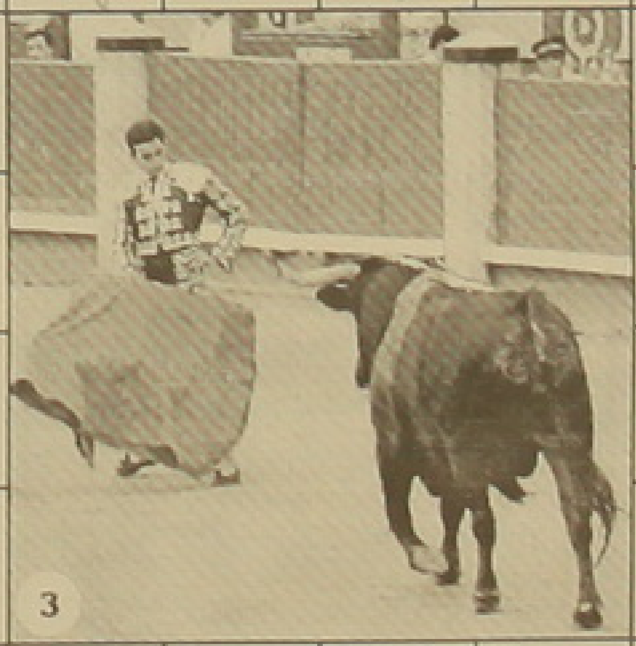
3

Էլեկտրավագոն
Կովի «կերակրավայր»
Փաղաքշական «փիգ»
Պեկին, դրամ
Speaker
Չկարգված քահանա
«Շիկագնոր» եղանակ
Էջմիածնի շրջանի Սեւանը
Քնած «սեանս»
Թարգմանչի «եղանի» գիրքը
Շախմատ, ... Չիբուրդանիձե
3
Խրամի ափին
Քաղաք Շահրուդ ջրանցքի ափին
1
Ուկրաինայի պառլամենտը
Սեքենավար
Երեք կողմից ջրով ողողվող «հող»
Չափածո 14 տողից
4
«Այվենհոյի» հեղինակը
Սոմերով զարդարված տոպրակ
Գլխարկի «ստվերային» մասը
Զույգ թիվ + 1
Նեւտոնի «բնակավայրը»
Կադրային զինվորական
Կոբզոնի անունը
Յակոբի եւ Եսավի հայրը
Բամբ երգաձայն
Սեբեճայի «ճնշվող» սեղմակը
Բուսական ճոպան
Օգյուստ Ռենուար, Գյուստավ ...
Շան բաժինը սեղանից
Կիրիլիցայով գրողը
Յին Յռոմի ծերակույտը
Բերքի «անջուր պատուհաս»
Սիրիայի պրեզիդենտը
Երկընտրանք
2
Կարկուտի խախուտ «զոհը»
Յննեսի խումբ
Ուզին այս ազգի հրազենն է
Սենյուի յուրաքանչյուր տող
Անուն, երայերեն «Նվիրյալ»
5
Ավտոդողի բամբակե հենք

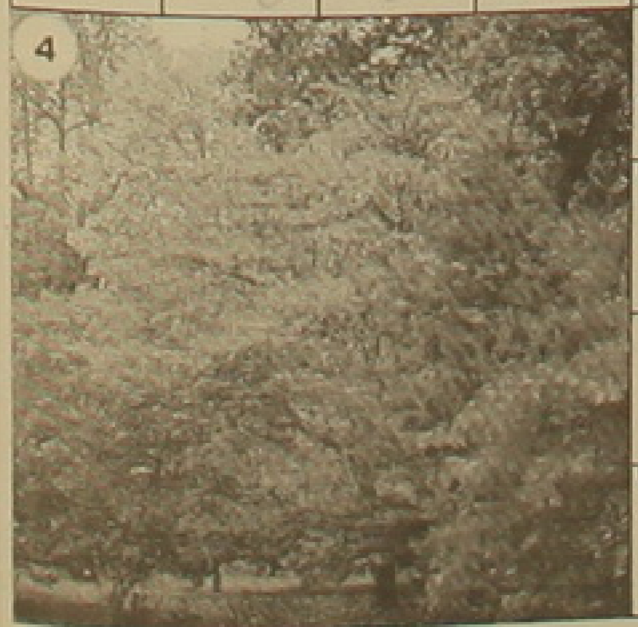
4

Տիրացու, Դպրուց ...
Ընտիր տապկոցների ֆիրմա
Աստղագետ կախարդ
Ջրույցի առարկա
Այն հատուցմամբ է գեղեցիկ
Եւ Թեհլերյան, եւ Իմաստուն
Մանր մակարոններով կերակուր

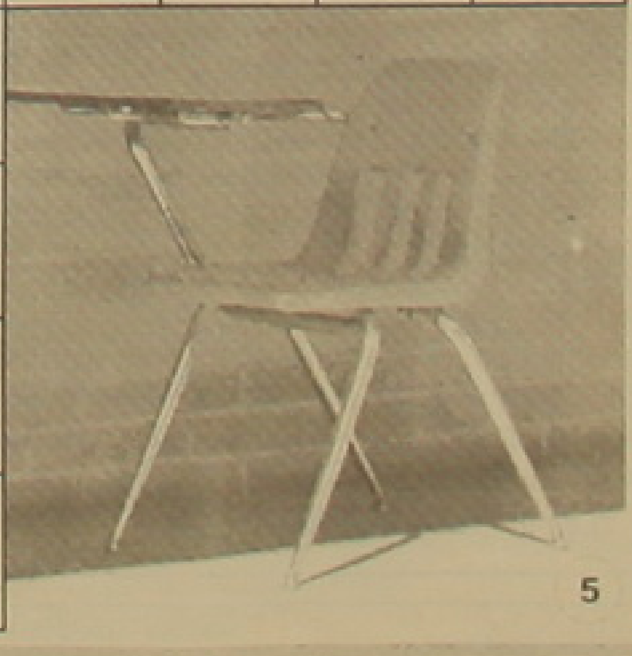
5

FINCA
Small Loans-Big Changes

USAID-ի կողմից ֆինանսավորվող FINCA կազմակերպությունը հայտարարում է մրցույթ վարկային ծառայողների եւ գանձապահի պաշտոնների համար:

Վարկային ծառայողի պաշտոնի համար դիմողը բեկնածուն պետք է ունենան լավ հռետորական եւ կազմակերպչական ունակություններ: Աշխատանքը գրասենյակային չէ: Անգլերեն լեզվի եւ համակարգչի իմացությունը ցանկալի է:

Դիմումները կընդունվեն մինչեւ ս.թ. հուլիսի 12-ը Ազաթանգեղոսի 2ա հասցեով: Հեռախոսներ 58 48 63, 54 55 31, 54 55 32

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ի «Արվեստ եւ մշակույթ» ծրագիրը հայտարարում է Հայաստանի մարզերի մշակութային կյանքի աշխուժացմանը նպաստող փառատոների ծրագրերի մրցույթ: Նախընտրելի են այն ծրագրերը, որոնք նպատակաուղղված կլինեն ինչպես մարզերի միջեւ, այնպես էլ վերջիններիս եւ Երեւանի միջեւ համագործակցությանը եւ փորձի փոխանակմանը: Փառատոները պետք է անցկացվեն Հայաստանի մարզերում եւ ընդգրկեն արվեստի եւ մշակույթի տարբեր բնագավառներ:

Մրցույթին կարող են մասնակցել տվյալ բնագավառում աշխատանքի փորձ եւ ստեղծում գործընկերություն ունեցող կազմակերպությունները:

Ծրագրերն անհրաժեշտ է ներկայացնել ԲՀԻՕՀՀՄ գրասենյակ մինչեւ 2002 թ. օգոստոսի 23-ը: Դիմումի ձեւն ու հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել հետեւյալ հասցեով

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2.
Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi.am;
http://www.osi.am/application.html
Տեղեկացնում ենք, որ ս/թ հուլիսի 29-ից օգոստոսի 19-ը գրասենյակը փակ կլինի արձակուրդի պատճառով:

JOB OPPORTUNITY

HSBC Bank Armenia cjsc is looking for an enthusiastic and confident candidate for Commercial Banking Legal Documentation Specialist position.

Main duties:
- Preparation of Security and Legal documentation
- Processing, signing and registration of the contracts and Security documentation in state authorities

Required qualifications:
- University / Institute Diploma with legal major
- Fluent Armenian, English and Russian

If you are interested in applying for this position and have the required qualifications, please deliver your resumes to HSBC Bank Armenia cjsc by 16 July 2002 from 9.30 till 16.00. Successful applicants will be invited for tests and interviews.

Our address is: 9 Vazgen Sarkissian st. Yerevan
Tel. 54 29 59

HSBC
The world's local bank

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ի «Արվեստ եւ մշակույթ» ծրագիրը հայտարարում է արվեստի եւ մշակույթի տարբեր բնագավառներում նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներդրման նախագծերի մրցույթ: Մրցույթի առաջնային ուղղություններն են վիրտուալ թանգարանների ու պատկերասրահների ստեղծումը, նոր տեխնոլոգիաների կիրառումը արվեստի ուսուցման եւ ստեղծագործական ոլորտներում, արվեստի եւ մշակույթի նորարարական ձեւերի զարգացման գործում:

Մրցույթին կարող են մասնակցել տվյալ բնագավառում աշխատանքի փորձ ունեցող կազմակերպությունները:

Ծրագրերն անհրաժեշտ է ներկայացնել ԲՀԻՕՀՀՄ գրասենյակ մինչեւ 2002 թ. օգոստոսի 23-ը: Դիմումի ձեւն ու հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել հետեւյալ հասցեով

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2.
Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi.am;
http://www.osi.am/application.html
Տեղեկացնում ենք, որ ս/թ հուլիսի 29-ից օգոստոսի 19-ը գրասենյակը փակ կլինի արձակուրդի պատճառով:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը եւ «Մշակութային կամուրջ» ցանցային ծրագիրը հայտարարում են մրցույթ Հայաստանում կազմակերպելու միջազգային եւ տարածաշրջանային համալիր մշակութային միջոցառումներ Արեւելյան եւ Կենտրոնական Եվրոպայի, նախկին ԽՍՀՄ-ի երկրների եւ Մոնղոլիայի արվեստի եւ մշակույթի գործիչների մասնակցությամբ: Միջոցառումները կարող են ներառել աշխատանքային հանդիպումներ, սեմինարներ, ուսուցողական ծրագրեր: Նախապատվությունը տրվելու է այնպիսի նախաձեռնությունների, որոնք նպատակաուղղված կլինեն հասարակության ներսում երկխոսության խթանմանը, արդիական խնդիրների վերհանմանը, կներկայացնեն արվեստի նոր, փորձարարական ձեւեր, ուղղակիորեն կնպաստեն սոցիալական վերափոխումներին (ուղղված էթնիկական, կրոնական, սոցիալական անհանդուրժողականության դեմ), կքարծրացնեն մշակութային քաղաքականությանն առնչվող խնդիրներ:

Ծրագրերն ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2002թ. օգոստոսի 23-ը: Մրցույթի նկարագրությունը եւ դիմումի ձեւը կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում, հետեւյալ հասցեով

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2.
Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901
E-mail: aram@osi.am
ինչպես նաեւ http://www.batory.org.pl/art/cultural.link/
Տեղեկացնում ենք, որ ս/թ հուլիսի 29-ից օգոստոսի 19-ը գրասենյակը փակ կլինի արձակուրդի պատճառով:

ԲՈՒԺՈՒՄ

1. Նեւրոզներ, վախ, դեպրեսիա, հիստերիա... 2. Նեւրալգիաներ: 3. Սեռական հիվանդություններ: 4. Հենաշարժողական համակարգի խնդիրներ: 5. Ինֆեկցիոն քաղցկեղներ: 6. Խմոնտենցիա (ցանկացած մակարդակի): 7. Մերսում բուժական, առողջարարական: 8. Քաշեր լեղապարկում, երիկամներում, միզապարկում եւ այլն առանց վիրահատական միջամտության:

Հեռ. 25 31 51, 26 01 59:

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In English, Russian, Armenian and Turkish

OPEN SOCIETY INSTITUTE ASSISTANCE FOUNDATION-ARMENIA

The Central European University Center for Policy Studies (CPS) is calling for proposals for its year 2003 International Policy Fellowships (IPF) program, which is affiliated with the CPS and the Open Society Institute-Budapest. The CPS International Policy Fellowships are intended to support the analytical policy research of open society leaders and to provide these Fellows with professional policy training. The Fellows are intended to conduct research in the following areas: **The Policy Process, Building Institutions, Cross-Border Cooperation Outside the European Union, Cultural Policy, Education Policy, Enhancing the Learning Experience in Central and East European Higher Education, Primary and Secondary Education Policy, Environmental Policy, International Climate Change Policy, Strategic Environmental Assessment and Sustainability Appraisal as Policy-Making Tools, The Future of Central and Southwest Asia, Gender Policy: Intra-Enterprise Level Gender Inequalities in Post-Socialist Societies, Information Policy, Media Policy, Public Health Policy, Tobacco Economics Research and Advocacy, Policy Priorities in Public Health, Social Responsibility in Global Governance Structures, State Capacity and the Leading Economic Sector in Post-Socialist Eastern Europe, State Responses to the Challenge of Multiethnicity, Reform of Monetary and Fiscal Policy with a View Towards Enhanced Growth.** All initial queries must be submitted online via the internet directly into the IPF application database found at http://www.osi.hu/ipf. Those who have no possibility to access the Internet should send an e-mail to fellows@osi.hu or call the IPF offices at (361) 327-3863. **All applications must be submitted online at http://www.osi.hu/ipf by August 1, 2002**

Հայաստանի հաշվապահների եւ աուդիտորների ասոցիացիայի բոլոր անդամներին եւ ուսանողներին

Բաց հանդիպում 2002 թ. հուլիսի 26-ին, ժամը 18.00-ին, ՀՀԱԱ-ի գրասենյակում

Շոտլանդիայի Երդվյալ Հաշվապահների Ինստիտուտը /ICAS/ եւ ՀՀԱԱ-ն համագործակցում են USAID-ի աջակցությամբ իրականացվող բարեփոխումների նոր երկամյա ծրագրի շրջանակներում: Ծրագրի հիմնական նպատակն է հաշվապահների եւ աուդիտորների բաց եւ ֆինանսապես անկախ ասոցիացիայի զարգացումը:

Հանդիպման նպատակն է ծրագրի ներկայացումը, անդամների եւ ուսանողների հետ երկխոսությունը, նրանց տեսակետների եւ առաջարկությունների քննարկումը, ինչպես նաեւ քննարկում այն հարցի շուրջ, թե ինչպես ասոցիացիան դարձնել ավելի օգտակար եւ հաջողակ:

Օրակարգ
- *Ծանոթություն ICAS-ին /10 րոպե/*
- *Ծանոթություն ծրագրին /10 րոպե/*
- *Հարցեր եւ դիտողություններ անդամներից եւ ուսանողներից /20 րոպե/*
- *Խմբային քննարկումներ զուգացուցիչ ընտելիքներով /30 րոպե/*
- *Խմբային քննարկումների ժամանակ առաջացած հարցերի պատասխանները /40 րոպե/*
- *Եզրակացություն /5 րոպե/*

Հանդիպումը կկայանա 2002 թ. հուլիսի 26-ին, ժամը 18.00-ին ՀՀԱԱ-ի կենտրոնական գրասենյակում ***Երեւան, Կ. Ուլնեցու 31 /ՀՀ Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության տնտեսագիտական հետազոտությունների ինստիտուտի շենք/, 5-րդ հարկ, հեռ. 24-16-85, 24-93-19, 24-93-29, էլ.փոստ՝ aaaa@arminco.com***

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ԵՎ ԱՈՒԴԻՏՈՐՆԵՐԻ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ» (ՀՀԱԱ) հասարակական կազմակերպությունը, USAID-ի աջակցության շրջանակներում համագործակցելով **ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ եւ ՇՈՏԼԱՆԴԻԱՅԻ ԵՐԴՎՅԱԼ ՀԱՇՎԱՊԱՀՆԵՐԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ** հետ, հայտարարում է ընդունելություն ՀՀԱԱ Որակավորման եւ ACCA Միջազգային որակավորման հաշվապահական ծրագրերի դասընթացներին:

ACCA Միջազգային որակավորման ծրագրի դիմորդները կգրանցվեն Մեծ Բրիտանիայում գտնվող ACCA կազմակերպության կողմից որպես ուսանող, կմասնակցեն ՀՀԱԱ-ի կողմից կազմակերպած դասընթացներին եւ յուրաքանչյուր տարվա Հունիս եւ Դեկտեմբեր ամիսներին կմասնակցեն Երեւանում անցկացվող ACCA-ի կողմից կազմակերպված քննություններին: Քննությունները հաջողությամբ հանձնած ուսանողներին ACCA-ի կողմից շնորհվում է Որակավորված հաշվապահի կոչում, որը ճանաչված է *աշխարհի մոտ 150 երկրներում*: ACCA Միջազգային որակավորման հաշվապահական դասընթացները եւ քննությունները անցկացվում են լավագույն մասնագետների կողմից անգլերեն լեզվով:

ՀՀԱԱ Որակավորման ծրագրի դիմորդները կգրանցվեն ՀՀԱԱ-ում, կմասնակցեն ՀՀԱԱ-ի կողմից կազմակերպված դասընթացներին եւ յուրաքանչյուր տարվա Հունիս եւ Դեկտեմբեր ամիսներին կմասնակցեն ՀՀԱԱ-ի կողմից Երեւանում կազմակերպվող քննություններին: Քննությունները հաջողությամբ հանձնելու դեպքում ուսանողներին ՀՀԱԱ-ի կողմից փուլ առ փուլ տրվում է տարբեր աստիճանների հաշվապահական որակավորում: ՀՀԱԱ Որակավորման դասընթացները կազմակերպվում են հիմք ընդունելով ACCA Միջազգային որակավորման ծրագիրը: Դասընթացները եւ քննությունները անցկացվում են հայերեն լեզվով:

Նշված ծրագրերին դիմող մասնակիցներին **կարող է տրվել կրթաթոշակ**:

ACCA Միջազգային որակավորման եւ ՀՀԱԱ Որակավորման դասընթացներին կարելի է գրանցվել մինչեւ 2002 թ. հուլիսի 31-ը:

Ծրագրերի մասին մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ՀՀԱԱ-ի կենտրոնական գրասենյակ.

ACCA Միջազգային որակավորման ծրագրի համար — Քրիստինե Ալեքսանյանին
ՀՀԱԱ Որակավորման ծրագրի համար — Կարեն Ներսեսյանին

Մեր հասցեն է՝ ք.Երեւան, Կարապետ Ուլնեցու 31, V հարկ:
Հեռ. 24-16-85, 24-93-09, 24-93-19
էլ.փոստ՝ aaaa@arminco.com

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 9. 07. 2002 Գինը՝ 100 դրամ